

Juozas Grauzinis
7128 S. California Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALNE
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

ALP 2634
L.arch.

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXII Sausis - January 22, 1987 Nr.3

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DU LENKAI ROMOJE

Kremliai smalsiai stebint

Vytautas Meškauskas

Popiežius Jonas Paulius II ir Lenkijos generolas Wojciech Jaruzalski, Lenkijos diktatorius iš Maskvos malonės, vienoje N. Y. TIMES didelėje, net trijų skilčių pirmojo psl. nuotraukoje! Dar prieš tai tuos du tautiečius matėme kartu televizijoje. Tiems, kurie skundžiasi, kad laikas taip lėtai bėga ir neatneša jokių permainų, tai maloni ar nemaloni, pagal pažiūrą, staigmena. Iš tikro popiežius jau buvo du sykius su Jaruzalskiu susitikęs savo tėvynėje 1983 m. Dabartinį vizitą buvo sunku net išvaizduoti prieš, sakykim, dar trisdešimt metų, o dabar jau tikras dalykas, kad popiežius dar šiais metais birželio mėn. lankysis savo tėvynėje ir, kaip skelbiama, labai norėtų vizituoti katalikiškiausią sovietų respubliką — Lietuvą. Jaruzalskio privati audijencija popiežiaus bibliotekoje užtruko net 70 min. — buvo laiko išsikalbėti.

Oficialiai Jaruzalskis važiavo ne popiežiaus aplankyti, bet prašyti Italijos vyriausybės naujų kreditų. Lenkai norėtų gauti bent 1,5 bilijonų dolerių vertės paskolą savo auto pramonei modernizuoti. Tuo reikalu susitarta su italų FIAT, kuris pastatė pirmą autovežiminių fabriką Lenkijoje jau prieš keliasdešimt metų. Geresni santykiai su Vatikanu tam gali tik padėti. Natarodo, kad Jaruzalskio vizitas būtų privedęs ar priartinęs prie konkordato sudarymo. Religija sovietams yra vidaus reikalas ir dėl jos susitarti su užsienio valstybe, kokia formaliai yra Vatikanas, prieštarautų jų principams, nors tai liestų ne juos pačius, bet tik jų satelitą — Lenkiją.

Pagaliau konkordato Vatikanas neturi ir su kita super-valstybe — JAV. Yra ir skirtumų, šiame krašte valstybė nesirūpina religija, Sovietijoje ir Lenkijoje yra jos reikalams valstybės ministerijos ar kitos panašios įstaigos. Tiesa, ne religijai padėti ar jai skleisti, bet ją kontroliuoti ir spausti. Rezultate tačiau religijos įtaka Lenkijoje šiandien yra didesnė negu

būtų jai tvarkantis demokratiškai. Mat, totalinėje santvarkoje žmonės kažko tikisi iš to, kas dar nėra visai paimta valstybės ataskaiton. Už tai kai katalikų kunigų skaičius laisvose valstybėse mažėja, Lenkijoje kunigų seminarijos vis dar pilnos. Ne veltui kardinolai išrinko popiežium lenką ir greičiausiai tokį pat išrinks ir jo įpėdiniu — kur rasi katalikiškesnę kraštą už Lenkiją?

Ilgai truko, bet pagaliau ir Kremlius apsižiūrėjo, kad gali daugiau laimėti su Katalikų Bažnyčia bendraudamas negu ją tik persekiodamas, Lenkijoje tai labai jam apsimokėjo. Santvarkai grasas SOLIDARUMO sąjūdis, Bažnyčiai tarpininkaujant, buvo likviduotas be didesnio kraujo praliejimo ir masinių areštų. Neapsiėjo visai be suėmimų, tačiau dabar, atrodo, jau visi sulaikyti iš kalėjimų yra paleisti — režimas apsižiūrėjo, kad gali verstis ir su kiek didesne laisve savo žmonėms ir kad jam daugiausiai šiandien grąšo ne tikyba, bet ūkinė suirutė. Jai pataisyti reikalinga užsienio pagalba, o ją gauti reikia daugiau paisyti žmonių teisių, jų tarpe ir religijos laisvės.

(Nukelta į 4 psl.)

Po Australijos Lietuvių Dienų iškilmingų pamaldų dalis dalyvių su arkivyskupu E. Clancy.

Australijos Lietuvių Dienos

Antanas Laukaitis

Praeitų metų pabaigoje Australijos lietuviai šventė jau 14-ji kartą savo lietuvišką dieną, kai sportininkai, pralenkę visus susirinko į savo 37-ąją sporto šventę. Jau nuo pat Kūčių vakaro ir per pačias Kalėdas, Lietuvių klube ir bažnyčioje, vis daugiau ir daugiau matėsi Sydnėjuje nematytų veidų. Daugiausiai iš kitų Australijos miestų, bet taip pat nemažai iš užjūrio ir net iš Lietuvos. Jau tradicija yra virte, kad visos mūsų didžiosios šventės yra pradedamos lietuviškais pamaldomis.

Gruodžio 26 dieną, lietuvių turimoje bažnyčioje Lidcombe, iškilmingai šventė pamaldas, asistuojamas lietuvių ir australų kunigų, laikė Sydnėjaus arkivyskupas J. E. Edward Clancy. Kartu su organizacijų bei paskirų sporto klubų vėliavomis, išsirikiavusiomis bažnyčios priekyje, pilnutėlė bažnyčia žmonių, gražiai giedant Sydnėjaus Br. Kiverio vadovaujamam "Dainos" chorui, šiomis iškilmingomis pamaldomis pradėjo Lietuvių Dienas. Savo pamokslu arkivyskupas E. Clancy labai šiltai žodžiais

iškėlė ir paminėjo Lietuvą, jos vargus ir ten kovojančią Lietuvos bažnyčią. Pamaldų metu šį garbingą svečią sveikino Sydnėjaus klebonas prel. P. Butkus, įteikdamas jam simbolišką padėkos dovaną. Po pamaldų, kartu su visais lietuvišiais, arkivyskupas nusifotografavo.

Tos pačios dienos popietėje, puikiame Bankstown Civic Centre, įvyko oficialus Lietuvių Dienų atidarymas. Esant virš tūkstančiui žmonių, gražiai išdekoruotoje scenoje, pasirodė šio atidarymo pranešėja, buvusi Vasario 16-sios gimnazijos mokinė, Ginta Viliūnaitė. Gražia savo lietuvių kalba ir motinos, buvusios Čiurlionio ansamblio pranešėjos, paveldėtu žodžių taršenos grakštumu, ji pasveikino visus atsilankiusius svečius ir pakvietė žodį tarti šių dienų rengimo komiteto pirmininką A. Migų, kuris, džiaugdamasis atliktais darbo vaisiais, pasveikino visus, atvykusius iš arti ir toli ir palinkėjo geriausios sėkmės Lietuvių Lietuvių Dienų metu. Sveikinimo ir padėkos rengėjams žodį tarė Krašto valdybos pirmininkas V. Neverauskas ir oficialiai šventę atidarė, svečias ir Amerikos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas S. Jokūbauskas.

Geraai parengtoje ir gana ilgokoje programoje, pasirodė Sydnėjaus tautinių šo-

(Nukelta į 9 psl.)

Buvusieji čiurlioniečiai, dabar gyveną Australijoje, buvo susirinkę Melbourne Leono ir Aldonos Baltrūnų sodyboje išklausti tuo metu ten viešinio iš Clevelando čiurlioniečio Juozo Stempuzio pranešimo apie ansamblių ir pasitarti dėl ateities planų. Susitikime dalyvavo ir buv. čiurlionietė Stefa Juodvalkytė-Gedgaidienė.

Valiukėno raportai (2)

Pirmomis karo dienomis

Vytautas Meškauskas

Po keturiasdešimt su virš metų skaitant A. Valiukėno raportus Vakarams kas dedasi Lietuvoje, negali atsikratyti tragedijos slėgimo. Žmonės rizikavo gyvybėmis, politikavo, vylėsi kažkokios geresnės ateities, tačiau iš tikro visos tos pastangos buvo iš anksto skirtos nepasisekimui joms susidurus su realybe. O toji buvo tokia, kad vokiečiams užpuolus Sovietiją, Vakarams, iš kurių tiek daug tikėjomės nuo pat I pasaulinio karo pabaigos ir kurių faktinai buvo likusios tik dvi valstybės: JAV ir D. Britanija — rūpėjo, kad Sovietija ko ilgiausiai išsilaukytų ir padarytų galimai daugiau nuostolių vokiečiams. Tai gerai paliudija prezidento Roosevelto pavardimas savo 'super-spy' Donovanui parūpinti argumentų Amerikos viešajai nuomonei nustatyti už pagalbą sovietams, kam, kaip matėme, pereitam numeryje, puikiai tiko Lenkijos ambasadoriaus laiškas, pranešas apie tariamas sovietų pastangas suorganizuoti autonominę lenkų kariuomenę savo pusėje.

Tokioje situacijoje kiek buvo vietos mūsų pastangom atstatyti savo nepriklausomybę, pradžioje bendraujant su vokiečiais, o vėliau, karo laimei pasikeitus, atsigrįžus prieš juos, stengiantis išlaikyti iš jų atgautą nepriklausomybę sovietams laimint? Logiškai galvojant tokio šanso nebuvo. Bet karo metu logiškai sunku galvoti, juo labiau, kad karas atrodė

vieninteliu išsikalbėjimu nuo masiniais išvežimais parodžiusios savo veidą sovietų okupacijos.

Su karu prasidėjęs sukilimas buvo jo neišvengiama pasėka, bet kas toliau. Anot A. Valiukėno buv. Lietuvos pasiuntinys Berlyne škirpa gyveno mintimi, kad Lietuvos valstybės katastrofos akivaizdoje susidarė prielaida naujam politiniškai idėjiniam, vienalyčiui sąjūdžiui, į kurį gali tilpti įvairios politinės praeities žmonės. Faktinai tai buvo nacių sekimas, visai suprantamas ano laiko aplinkybėse, bet kuris net jame susibūrusių žmonių buvo laikomas tik laikinu.

Škirpa tačiau gyveno Vokietijoje izoliuotas nuo Lietuvos ir net Vokietijos politinių sluoksnių, o Lietuvoje į tą 'aktyvistų' frontą, Valiukėno žodžiais susibūrė krikščioniškai demokratinis elementas:

"Kairių grupių žmonės nuėjo bendradarbiauti su bolševikiniu okupantu, — rašo jis — tautininkai sukišti į kalėjimus, o viena gausiausių mūsų visuomenės grupių — katalikų centras buvo tos raidos mažiausiai paliestas, todėl natūraliai į jų rankas okupuotoje Lietuvoje perėjo politinės kovos vadovybė ir visas LAF sąjūdžio veikimas..."

"... Iš kalėjimų grįžusieji tautininkai pagal priimtą vyriausybės nutarimą turėjo užimti tas vietas, kurias jie turėjo 1940 m. birželio 14 d. Tačiau grįžusieji gaudavo patarimą 'pailsėti',

'paatostogauti' ir pan. Dėl šitokios laikinosios vyriausybės praktikos kažkodėl labiausiai pasijuto ižeisti voldemarininkai, kuriems, kaip atrodė, amžinai lemta vaidinti politinio nevykėlio ir apakėlio vaidmenį".

"... Tokiu būdu šalia LAV Vyr. Štabo, kuriam faktiškai vadovavo Leonas Prapuolenis, susikūrė antras štabas, vėliau iškabinęs savo seną iškabą 'Geležinio Vilko' vardu. Į šį antrąjį štabą iš LAF perėjo net pačiam LAF kūrėjui artimiausi žmonės, kaip inž. Brunius, ats. mjr. Puodžius ir nemažai nepataisomų voldemarininkų".

"... Tautininkai, taip pat iš karto pasijutę Lietuvos laik. vyriausybės posūniais, iš karto mėgino kalbėtis su 'Geležiniu Vilku', tačiau, atpažinę tos grupės tikrąjį mentalitetą, atšoko nuo jų, kaip nuo elektros srovės".

"... Ryškiausias Geležinio Vilko grupės mentaliteto bruožas — besąlyginis bendradarbiavimas su vokiečiais, o kalbant vertinamai — paleckijados pakartojimas."

Valiukėnui tada atrodė, kad sava opozicija laik. vyriausybei tose aplinkybėse buvo lygi vaistybės išdavimui, nors ir jam vyriausybės ideologinis antspalvis buvo svetimas. Čia pat reikia pastebėti, kad įvykusį 'pučą' prieš laik. vyriausybę A. Valiukėnas atpasakoja dr. J. Ambrazevičiaus (Brazaičio) žodžiais.

Valiukėno tuo pučo aprašymas yra kiek spalvingesnis už S. Raštikio atpasakojimą jo atsiminimų antrame tome, bet iš esmės sutinka. Jie abu paliudija, kad apie pučą žinojo ir jį kurstė vokiečių Gestapas, tačiau apie tai nebuvo painformuota vokiečių karinė administracija, kurios vadas Kaune gen. mjr. Pohl palaikė draugiškus asmeniškus santykius su gen. Raštikiu, nors jo kaip laikinosios vyriausybės krašto apsaugos ministerio nepripažino. Pohl neleido 'nuversti' Kauno komendantą pulk. J. Bobelio, o Gestapui rūpėjo ne tiek nuversti vyriausybę, kurios Vokietija niekad nepripažino, kiek ją sudemoralizuoti ir paruošti dirvą savajai 'tarėjų' administracijai.

Iš viso Vokietijos valdžia okupuotoje Lietuvoje reikėsi trim šakom: kariuomenės administracija, kurios uždavinys buvo apsaugoti užnugarį ir išnaudoti karo reikalams okupuotą kraštą, kiek vėliau įvesta civilinė administracija (Zivilverwaltung) ir Gestapu, kuris rūpinosi bendru saugumu ir žydais. Visos trys šakos neturėjo bendros vadovybės vietoje, bet viena kitą turėjo paveikti per savo centrus Berlyne. Kariuomenės

Iš kitos pusės

Lietuviai bylinėtis mėgsta. Tiesa, abi bendruomenės sutarė bylą nutraukti, bet tai daugiau dėl bylinėjimosi brangumo, o ne tarpusavio meilės. DRAUGO kronikoje ir toliau mirga žinutės apie aukas jo apsigynimo fondui. Jei yra pareikalavimas, atsiranda ir pasiūla... ar atvirksčiai. Mes šioje vietoje jau minėjome dvi Jono Šoliūno Draugui iškeltas bylas. Dabar buv. redaktoriumi į talką stoji buv. administratorius. Victor K. Naudžius pereitų metų lapkričio 14 d. 3 val. 52 min. po pietų kreipėsi į Illinois valstijos Cook apskrities teismą, prašydamas iš DRAUGO leidėjos lietuvių katalikų spaudos draugijos 82,000 dolerių su nušimčiais ir teismo išlaidom už jo atleidimą iš administratoriaus pareigų ir sutarties sulaužymą.

Jis buvęs iš tarnybos atleistas marijonų provinciole kun. V. Rimšelio p. m. kovo 13 d. Prieš tai — vasario 3 d. kun. Rimšelis laišku pareiškė Naudžiui nepasitenkinimą jo veikla. Tas laiškas pagal ieškinį buvo perskaitytas tą patį mėnesį įvykusiam tos draugijos tarybos (Board of Directors) posėdyje. Jame Naudžius pasiteisino ir taryba nutarusi prašyti provinciole tą laišką atšaukti ir su Naudžium geruoju susitarti. Nepaisant to draugijos valdyba (Executive Committee) jį iš tarnybos atleido.

Pagal 1985 m. vasario 16 d. sutartį Naudžius turėjęs prižiūrėti DRAUGO produkciją už 24,000 dolerių į metus. Toji alga sekančiais metais turėjo būti pakelta iki 26,000. Sutartis galioja trim metams ir ją galima nutraukti tik abiem šalim susitarus. Jei dėl rimtų priežasčių Naudžius turėtų nutraukti tą sutartimą, jis turi apie tai pranešti 60 dienų iš anksto. Lygiai tokia pat teisė turi ir DRAUGO leidėjas, tačiau jo toks nutarimas turi būti priimtas 2/3 visų valdybos narių balsais. Tik Naudžiaus ligos atveju nereikėtų laikytis 60 dienų termino. Sutartį pasirašė provinciole V. Rimšelis ir lietuvių katalikų spaudos draugijos tarybos pirm. Razma.

Aukščiau minėtam vasario 3 d. laiške kun. Rimšelis prikišo Naudžiui, kad jis sudaręs DRAUGO įtemptą atmosferą, atleidinėjęs ir samdęs tarnautojus savo nuožiūra ir taip pat kėlęs ar mažinęs jiems algas.

"Jūs užmiršote — rašė V. Rimšelis — kad esate pasamdytas kaip reikalų vedėjas (menadžeris). Jūs negalite švaistytis Draugo pinigais savo nuožiūra. Jūs turite žinoti, kad provinciole yra aukščiausias autoritetas Drauge ir jo tarnautojai gali kreiptis į provinciole, pareikšdami savo nuomonės ir skundus".

Laiške, kurio vertimas iš lietuvių kalbos patiektas teismui ir čia atverčiamas atgal, dar skundžiamasi, kad laikraštis nebuvo kaip reikia pristatomas paštui, buvo pakeltos kainos už skelbimus ir sustabdytas DRAUGO pristatymas Naujienom ir Sandarai, kurie atsilygino tuo pačiu.

Tas paskutinis priekaištas skamba labai kilniai kaip tikra kolegiališkumo išraiška — tai kas, kad jie rečiau išeina, bet kartu kelia klausimą ar tėvas provinciole žino, kad jo laikraštis apie NAUJIENŲ sustojimą pranešė... juokų skyriuje? žinoma, mirusieji bylų nekelia, bet ir tyčiojamasis iš jų nelaikomas gero skonio pavyzdžiu.

(vm)

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

pareigūnai nekentė Gestapo, o tie nepasitikėjo kariuomene, bet abiejai labai nemėgo Zivilverwaltungo. Mūsų atsiminimuose neteko užtikti, kad kas nors būtų bandęs išnaudoti tą vokiečių savitarpio nesantį. Žinoma, intrigų galimybės buvo tik ribotos. Taip kariuomenės vadovybė išklauzė Raštikio pasipiktinimo dėl žydų persekiojimo, bet atsisakė ką nors padaryti, teisindamasi, kad tai Gestapo reikalas. Laimė, kad visom tom trim šakom rūpėjo savo uždavinius atlikti su galimai mažiausiu pasipriešinimu ir didžiausia talka iš pavergtųjų pusės. Todėl vertinant tuo laiku buvusią "savo" administraciją matu reikia statyti klausimą ar ji padėjo pergventi kraštą užgulusį negandą, ar ne. Valiukėnas, žinoma, negalėjo to daryti,

nes rašė tragedijai dar nepasibaigus.

DENTAL TECHNICIAN

Crown & bridge lab looking for dental technician capable of waxing & metal finishing. Exper. nec. Call Mr. Marash at 617-969-2390.

(1-2)

PRODUCTION

Pharmaceutical mfr. seeks motivated indivs. for positions in pharmaceutical mfg. Heavy lifting req'd. On the job training avail. English & math skills nec. Must not be allergic to Penicillin. Starting rate \$5.10/hr. If interested call Monica at 201-796-3434 bet. 2-4 pm.

(1-2)

GAS TURBINE MECHANIC INSPECTOR

Expanding Turbine repair facility looking for experienced or qualified individuals willing to expand their knowledge. Accepting applications at 148 Dividend Rd, Rocky Hill, Ct. (203) 529-2479.

(49-6)

MACHINIST Bullard, VTL Operator, 1st & 2nd shift. Minimum of 3 yrs exp. with aircraft work. Competitive job shop wages. Benefits include Major Medical & dental, vacation, holidays, and sick days. Apply J.T. Slocumb Co., 68 Matson Hill Rd., South Glastonbury, Ct. 203-639-9485. 8 am-3:30pm.

(1-5)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vasario Šešioliktosios minėjimams artėjant

Neužilgo švėsime Lietu-
vos nepriklausomybės pa-
skelbimo 69-rių metų su-
kaktį. Gerai žinome, kad ši
sukaktis nebus viešai pa-
minėta Lietuvoje, net ir da-
bar vadinamam Gorbačiovo
galimu "atšilimo" laiku.
Bet ši sukaktis bus plačiai
paminėta Vakarų plačiajame
Pasaulyje visų patrio-
tiškų lietuvių. Ir vėl daly-
vausime šiuose minėjimuose
vis aiškiai mažiau skait-
lingai, nei praeitais, ne dėl
mūsų sumažėjusio patrio-
tizmo, ar vieningumo Lie-
tuvai laisvės siekti, o dėl
stokos, kas užpildytų eiles
tų, kurie iškeliavo Anapilin,
arba tų, kurie dėl sunkios
amžiaus naštos jau dažnu
atveju nepajėgia tuose mi-
nėjimuose dalyvauti.

Klausysimės tuose minė-
jimuose taip vadinamų "pa-
grindinių" kalbėtojų, nema-
žiau 50 kartų girdėtų kal-
bų apie visiems dalyviams
žinomus faktus, apie lietu-
vių tautos didžias pastan-
gas nepriklausomybei at-
gauti ir mūsų savanorių-kū-
rėjų kraujo aukas tą pa-
skelbtą nepriklausomybę
apginti. Šiuose minėjimuose
turėsime ir didesnius, ar
mažesnius mūsų kolonijų
meno pajėgų pasirodymus.
Jais kaip etniškų grupių
pasirodymais galime drą-
siai didžiuotis prieš kitų et-
niškus meno pasirodymus.
Per šiuos minėjimus suau-
kosime, palyginamai, ir ne-
mažas sumas dolerių pa-
remti pastangoms mūsų
"vyriausių, vyresnių ir jau-
nesnių" veiksmų (kaip pa-
staruoju laiku pradėta gra-
duoti) atstatyti nepriklau-
somą Lietuvą.

Tas viskas yra labai gra-
žus, reikalingas ir širdį ku-
tenantis užsienio lietuvių
patriotiškumo ir vieningu-
mo pasirodymas. Pasirody-
mas tai taip, bet kyla klaus-
simas, pasirodymas prieš
ką? Pasirodymas prieš
tuos, kuriems nereikia įro-
dinėti, kad lietuvių tauta,
kaip ir visos kitos tautos
turi teisę savystoviai spres-

ti savo likimą, arba, kad
Sovietų Rusija sąmoningai
vykdo lietuvių tautos geno-
cidą? Kai pasižiūri į tų mi-
nėjimų nuotraukas, kiek-
vienais metais matosi tų pa-
čių minėjimo dalyvių gal-
von vis žilesnės ir veidai la-
biau amžiaus išsvarginti su
labai ryškiu dalyvių skai-
čiaus sumažėjimu. Pasiekė-
me amžiaus, kad šis eilių
retėjimas, jei nebus kaip
nors bent pristabdytas, bus
dar spartesnis.

Atrodo, kad šuoliais artė-
jame prie laiko, kada nebus
nei kam tuos minėjimus
ruošti, nei kam juose daly-
vauti. Gal, kai kam tas
skamba ir labai minoriškai,
bet faktas lieka faktu, kad
mūsų jaunesnioji karta, ku-
ri turėtų dabartinę pava-
duoti, nežiūrind visokeriopų
pastangų ne tik kad ne-
skaitlingais, bet ir vis ma-
žėjančiais skaičiais, jungia-
si prie Lietuvos nepriklau-
somybės atstatymo pastan-
gų moraliai, fiziškai ir fi-
nansiškai. Tiesa, yra išim-
čių, bet jomis negali būti
remiama ateitis.

Mūsų dabartinių Vasario
16-tosios minėjimų pobūdis
pasitarnauja tik mūsų pa-
čių patriotiškam jausmui
patenkinti. Kaip patirtis ro-
do, jis nedomina mūsų jau-
nesnės kartos ir nepasitar-
nauja kaip gera proga su-
pažindinti svetimtaučius,
ypač Amerikos visuomenės
silpną žinių bagažą, kokią
pažangą buvo padariusi Lie-
tuva per savo 22-jų metų
nepriklausomo gyvenimo
laikotarpį, o taip pat pri-
minti tą svetimtaučių vi-
suomenę, kad Lietuva, Lat-
vija ir Estija yra pirmosios
Sovietų Rusijos agresijos ir
ekspansijos aukos ir kad to-
ji Sovietų Rusijos nepaliau-
jama ekspansija grėsia ir
kitų tautų laisvėms, nežiū-
rint priešingų liberalinės
spaudos tvirtinimų.

Tad, ar nebūtų pats aukš-
čiausias laikas mums vi-
siems pagalvoti, o veiks-
niamis įtaigoti Vasario 16-
tosios minėjimų rengėjus

Jaunieji spaudos bendradarbiai

Antanas Juodvalkis

Lietuvių žurnalistų są-
jungose valdyba, besirūpin-
dama jaunųjų spaudos ben-
dradarbių prieaugliu, yra
įsteigusi gen. konsulo dr.
Petro Daužvardžio vardo
fondą, premijuoti lietuvių
spaudoje rašantį jaunimą.

Daužvardžio Fondo val-
dyba veikia prie Lietuvių
žurnalistų sąjungos, bet
skirtingose vietose. Šiuo
metu Lietuvių žurnalistų
sąjungos valdyba, pirminin-
kaujama Rūtos Klevos Vi-
džiūnienės yra Los Angeles,
Kalifornijoje, o Daužvar-
džio fondo valdyba yra su-
daryta Chicagoje. Daužvar-
džio fondo valdybą sudaro:
pirm. Bronius Juodelis, se-
kretorė Ritonė Rudaitienė,
vicepirmininkai — Rita Li-
kanderytė, Petras Petrutis
ir Antanas Juodvalkis. A.
Juodvalkis pakeičia išsikė-
lusį į Pacifiko pakraštį Al-
girdą Pužauską. LŽS Dauž-
vardžio fondo valdybos po-
sėdis įvyko š. m. sausio 11
d. Jaunimo centro kavinėje,
dalyvaujant visiems 5
nariams. Posėdyje aptarta
premių skyrimas jaunie-
siams spaudos bendradar-
biams ir atrankos klausim-
as. Atsižvelgiant į turi-
mus fondo išteklius, 1986
metais rašiusiems jaunie-
siams spaudos bendradar-
biams nutarta skirti pen-
kias premijas: I — 200 dol.,
II — 150 dol., III — 100
dol., IV — 75 dol. ir V —
50 dol.

Lietuvių laikraščių ir jau-
nimo žurnalų redaktoriai
prašomi pranešti apie 1986
metais rašiusius jaunosius
bendradarbius. Pranešimai
turi būti gauti LŽS Dauž-
vardžio fondo valdyboje iki
š. m. vasario 10 d.

Jauniesiems spaudos ben-
dradarbiams skatinti, kai
kurios redakcijos ir organi-
zacijos pačios skelbia kon-
kursus ir už geriausius ra-
šinius skiria premijas. Pa-
minėtinas Amerikos Lietu-
vių Tautinės sąjungos val-
dybos skelbiamas jaunimo
rašinių konkursas. Laiškų
lietuviams ir Ateities re-
daktorių konkursai. Šie kon-
kursiniai skatinimai yra ge-
ri ir naudingi, bet tik vien-
kartiniai, o Daužvardžio
fondas premijuoja nuolati-
nius lietuvių laikraščių ben-
dradarbius, redaktoriams
pateikus jų rašinių balan-
są. Visos premijos yra ski-
riamos skatinti ir pratinti
jaunimą rašyti lietuviš-
kiems laikraščiams, kad il-
gainiui galėtų išaugti nuo-
latiniai spaudos bendradar-
biai ir redaktoriai.

Iki šiol šios pastangos gal
ir nedavė laukiamos naudos,
nes mokytojų skatinami
daugelis bandė rašyti, bet
tik labai maža dalis užsi-
kabino ir toliau kartais pa-
rašo.
Žurnalistu būti reikia ne
tik gero pasiruošimo, bet ir
nemažesnio noro bei atkak-
lumo, diskutuojant gyveni-
mo reiškinis ir problemas.

Vytautas Abraitis

Lietuviškoji visuomenė
galėtų sudaryti šiltesnę at-
mosferą jauniesiems spau-
dos žmonėms, kad jie pa-
justų mūsų dėmesį jiems ir
turėtų didesnę norą rašyti
lietuviško gyvenimo nuo-
taikomis. Žinoma, šiuo me-
tu yra daug sunkiau suras-
ti jaunuomenę, pakankamai
mokančią lietuvių kalbą,
kad galėtų laisvai bendra-
darbiauti spaudoje. Praeity-
je per mažai buvo skirta
dėmesio jauniesiems spau-
dos bendradarbiams, nes
mes patys vyresnieji dar
buvom pajėgūs užpildyti lie-
tuvių laikraščių skiltis. Tik
tėvų, mokyklų ar organiza-
cijų vadovybių skatinami,
vienas kitas pabandė rašyti,
o dar mažiau pamilo žur-
nalisto darbą ir pasiliko iš-
tikimi šiam pašaukimui.
Turime gražių pavyzdžių,
bet jų yra per mažai.

Todėl remkime visų pa-
stangas, kurie nori sudary-
ti sąlygas jauniesiems ben-
dradarbiams ir įvertinti jų
darbą, skiriant kuklias pre-
mijas.

Todėl remkime visų pa-
stangas, kurie nori sudary-
ti sąlygas jauniesiems ben-
dradarbiams ir įvertinti jų
darbą, skiriant kuklias pre-
mijas.

A. A.

ONAI KUBILIENEI

Lietuvoje mirus, jos broliui, mūsų skyriaus
vicepirmininkui PRANUI DOVYDAIČIUI ir
kitiems šeimos nariams užuojautą reiškia.

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Los Angeles Skyrius

Brolius PRANĄ ir VINČĄ DOVYDAI-

ČIUS bei jų šeimas, sesutei

ONAI KUBILIENEI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiu.

Rūta Sakienė

A. A.

ONAI PADVOISKIENEI

mirus, jos pussserę mūsų mielą valdybos
pirmininkę RŪTĄ SAKIENĘ skausmo va-
landoje nuoširdžiai užjaučiame.

ALT Sąjungos Los Angeles
Skyriaus Valdyba

Du lenkai Romoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

Kremlius šiandien džiaugiasi ne tik galįs savo naujai, nors ir ne veltui, pasinaudoti geresniu sugyvenimu su religija, jis veikia ir kitais frontais — ypač pasinaudoja išeivių iš jo okupuotų kraštų nostalgija. Lenkai turi labai plačią išeiviją. Kas metai tūkstantis lenkų grįžta nuolatiniam apsigyvenimui. Gaudami iš JAV pensijas, jie ten gali prabangiau gyventi negu čia pasilikę. Išeiviams leidžiama steigti savo smulkias bizno įmones, kurių jau esą apie 500 su maždaug 50 milijonų zlotų (250 milijonų dolerių oficialiu kursu) metine apyvarta.

Dar didesnis bendravimas vyksta Vengrijoje. Šiuo metu maždaug trečdalis visų vengrų gyvena užsieniuose. Dar fašistiniais laikais įkurta pasauline vengrų federacija veikia ir šiandien, Vengrijos komunistinės valdžios prižiūrima. Panašiai kaip mes, vengrai

labai sielojasi savo kalbos ir tautinės kultūros išlaikymu. Tam reikalui jie laiko būtinu bendravimą su kraštu. Ir ten, kaip į Lenkiją, grįžta pensininkai. Vengrija duoda net didesnių teisių už Lenkiją grįžusių išeivių ūkinei veiklai, kuri pasirodė labai naudinga ne tik savininkams, bet ir visam kraštui. Išeivis iš Brazilijos Rohonyj net pradėjo organizuoti tarptautines automobilių lenktynes Budapešte.

Kadangi ne tik pačioje Sovietijoje, bet ir jų satelitų kraštuose viskas vyksta pagal bendrą planą, kykla klausimas kiek tokia rai da bus skatinama ir leidžiama mūsų krašte, nors jis ir neturi vengrams ar lenkams leistos nepriklausomybės? Iš tiesų bendravimo pagedavimo ženklų netruksta. Turistams leidžiama kiek ilgiau Lietuvoje paviešėti, daugiau žmonių leidžiama atvažiuoti į šį kraštą. GIMTASIS KRAŠTAS daug geriau ir sumaniau redaguojamas.

Jame š. m. sausio 2 d. Nr.

Izraelio valdžios pareigūnas šmeižia ukrainiečius

Americans for Due Process yra pasiekę kopijos laišku, kurie buvo rašyti ukrainiečių organizacijos Americans for Human Rights in Ukraine (AHRU) Izraelio Kneset nariams ryšium su J. Demjanjuko byla. Kneset Deputy Speaker Dov Ben-Meier atsakė į jų pasiteiravimus. AHRU yra pasmerkę šį atsakymą ir dabar kreipiasi į visus Kneset narius atsisakyti D. Ben-Meier pareiškimų.

1986 m. rugsėjo 18 d. AHRU pirmininkė Bozhena Olshaniwsky išsiuntė tokio turinio laišką visiems Kneset nariams:

Mielas Kneset nary, Mes esame dėkingi už tai, kad turėjome progą aplankyti Jūsų įdomų kraštą liepos mėnesį ir kad galėjome susitikti su Jūsų valdžios nariais. Mes sveikinam Jus už Izraelio demokratišką būdą ir dvasią, ant kurios ji buvo pastatyta ir apginta.

skaitau:

LTSR Aukščiausios Tarybos prezidento įsakas dėl Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardo suteikimo Mykolui Žilinskui už svarų įnašą turtinant Lietuvos kultūros fondus.

Įdomu, kad tas Žilinskas buvo ministerių kabineto reikalų vedėjas ir kaip toks gerokai įtakingas. Tas pats laikraštis, neseniai koliodamas Smetoną, jam net užginčijo prezidento vardą. Girdi, jis buvo tik kruvinas diktatorius, o dabar štai jo talkininkui suteikiamas kultūros veikėjo garbės vardas. Nuo bolševikų, jiems ateinant, jis pabėgo į Vokietiją. Ten, atrodo, jau anksčiau turėjo šioki turtą, kurį spekuliacijom dar padidino. (Jo bute gyveno ir A. Valiukėnas). M. Žilinskas rinko ir meno kūrinius, kurių karo metu laiku kartais pasisekdavo nebrangiai įsigyti. Didelę dalį jų jis atidavė Lietuvai, kur jiems laikyti buvo pastatyta atskira galerija, o dabar, Kaune kalbama, jis paskyręs didesnę pinigų sumą Kauno Soborui, rusų viešpatavimo Lietuvoj simboliui, kuris nepriklausomybės laikais buvo paverstas įgulos bažnyčia atremontuoti. Ar tai naujos gdynės pirmoji kregždė?

MILLING — & Drilling machine operator & machine shop bench hand. Must be able to work from blueprints & be familiar with hand tools. Looking for a place to learn & grow. National packaging machinery manufacturer, all paid benefits. Call 201-857-1500. (3-9)

MECHANIC

Exp'd with hydraulic power unit fabrication. Must be able to read schematics & do high pressure pipe fabrication. Pref. full time, will consider part time am hr. Call Br. Brown 201-473-3800. JOHNSON MACHINE-RY CO., 460 Main Avenue, Walling-ton, N. J. 07057. (1-3)

MECHANIC — Revolving & swinging door repair. Trainee position. \$6.75/hr. to start. 201-866-9332. North Bergen, N. J. 07047. (1-3)

Mūsų pirminis rūpestis besilankant buvo daugiau sužinoti apie John Demjanjuko bylą, kuri kaltina jį naciniais karo nusikaltimais prieš žmoniją. Jis yra laikomas Ayalon kalėjime Ramle ir laukia prokuroro apkaltinimų už savo tariamus nusikaltimus. Jo byla buvo vis atidėta per praėjusius šešis mėnesius dėl to, kad prokurorai ir policija sako, kad jie ieško daugiau įkalčių ir liudininkų.

Tuo tarpu atsižvelgiant į tai, kad byla yra susilaukusi plataus dėmesio ir priešestiminės reklamos Jūsų spaudoje, mes išreiškėm savo susirūpinimą Jūsų valdžios atstovam apie šiuos pranešimus spaudoje ir apie galimą teismo nuteikimą Demjanjuko byloje. Jie mus užtikrino, kad Demjanjuko teismas bus teisingas ir bešališkas ir kad teisėjai nebus paveikti pareiškimų, padarytų valdžios pareigūnų Izraelio spaudoje.

Mes esame sekę Izraelio laikraščius ir esame pastebėję sustiprėjimą kaltinančių pasisakymų Jūsų valdžios atstovų apie John Demjanjuką. Ši situacija kelia mums neramumą ir jaučiame, kad tai gali privesti prie labai nepastovios padėties. Mes esame taip pat susirūpinę, kad Izraelio Teisingumo departamentas laiko Demjanjuką nuo vasario mėnesio be jokio formalaus kriminalinio apkaltinimo. Mes esame įsitikinę, kad ši situacija prieštarauja Jūsų įstatymams ir paneigia J. Demjanjuko žmogaus teises...

Laukdama Jūsų komentarų, kooperacijos ir draugystės, aš pasilieku nuoširdžiai Jūsų, Boshena Olshaniwsky pirmininkė

Gale lapkričio mėnesio AHRU susilaukė tokio turinio laiško iš Izraelio:

Americans for Human Rights in the Ukraine pirm.: Aš esu gavęs Jūsų rugsėjo 18 d. laišką apie John Demjanjuką. Iš karto aš iš viso nenorėjau į jį atsakyti, nes nuo Bogdano Chelmenitzkio dienų žydai yra turėję ilgą sąskaitą su ukrainiečiais. Mes ir dabar galime nurodyti antisemitizmo reiškinius Sovietų Sąjungoje, kurių dauguma pasirodo Ukrainoje.

Tačiau, pergalvojęs reikalą, aš priėjau prie išvados, kad toks prašymas kaip Jūsų, ateinantis iš Amerikos pilietės (nors ir ukrainietiškos kilmės), negali likti be atsakymo.

Per visą laikotarpį, kai Ukraina buvo nacių okupuota, nesuskaičiuojamas skaičius Jūsų tautiečių kolaboravo su nacių režimu, ypač šimtų tūkstančių žydų naikini-me. Po Vokietijos pralaimėjimo dalis šių kolaborantų pabėgo į Vakarus ir kai kurie paspruko į JAV-es.

Per daugiau kaip keturis dešimtmečius iš Jūsų organizacijos nesigirdėjo nė vieno žodžio už žmogaus teises tų žydų tikėjimo ukrainiečių, kurie buvo sušaudyti, sudeginti, dujomis sunaikinti Jūsų tautiečių. Ir yra tiksliai tas „rūpestis“, ar Izraelio spauda su savo reklama nenuteiks Izraelio teisingumo, kuris Jums neleidžia naktimis miegoti! Aš Jus galiu užtikrinti: Izraelio teisingumas duos teisingą nuosprendį!

Jums ir Jūsų draugams aš

patariu eiti į bažnyčią ne tik sekmadieniais, bet ir kiekvieną savaitės dieną ir kad Jūs ten klauptumėte, kol Jums keliai pradės kraujuoti, prašydami atleidimo už tai, ką Jūsų žmonės yra padarę mūsų žmonėms.

Dov. Ben-Meier Deputy Speaker of the Kneset

Ukrainiečių laikraščio „Ukrainian Weekly“ redaktori Romai Hadzewycz, pasisekė sausio 6 d. telefonu susisiekti su D. Ben-Meier. Ji norėjo patvirtinti laiško autentiškumą. Jis jai atsakė: „Aš nenoriu su Jumis kalbėti“ ir pakabino triūbelę. R. Hadzewycz antrą kartą skambino į Izraelį. D. Ben-Meier vėl atsakė, kad jis nenori su ja kalbėti ir kad jis nenori atsakyti į bet kokius klausimus. Šis asmuo yra atstovas vienos iš pagrindinių partijų Izraelyje — Labor Party, kuri kontroliuoja 43 vietas Kneset (iš viso yra 120, kurios atstovauja 15 partijų). Jis yra gimęs Lenkijoje, yra maždaug 58 m. amžiaus, ekonomistas ir yra Deputy Mayor Tel-Aviv miesto.

DR. KAZIO MARTINKAUS POMIRTINIS STIPENDIJŲ FONDAS

Biochemijos dr. Kaziu Martinkui 1984 m. sausio 13 d. mirus, jo šviesaus atminimo įamžinimui, yra įsteigtas stipendijų fondas. Stipendijų fondą įsteigė jo tėvai, sesuo ir artimi draugai. Stipendijų fondas inkorporuotas Illinois valstijoje 1985 m. kovo mėn. Iš fondo procentų kiekvienais metais bus skiriamos stipendijos lietuvių kilmės studentams studijuojantiems mokslinių tyrinėjimų ir lituanistikos srityse.

1986 m. lapkričio 15 d. stipendijos fondo komisija, susidaranti iš a. a. dr. Kazio Martinkaus tėvų ir sesers, chemiko dr. Vytauto Naručio, chemijos inžinieriaus Richard Jambor, finansininko Sauliaus Mikailiuko ("Nida Mortgage Corp." įsteigėjas ir prezidentas) ir psichologo dr. Algio Norvilo, apsvaustę gautus stipendijų prašymus, nutarė skirti dvi stipendijas:

1. Arvydui žygui, University of Illinois at Chicago chemijos doktorantui — 1000 dol.;

2. Avai Butrimaitei, Toronto University Kanadoje studijuojančiai molekulinę biologiją — 500 dol.

Suinteresuotieji stipendijas gauti 1987 m. prašymus gali siųsti: Kristina Martinus, Dr. Kazys Martinus Memorial Scholarship Fund, 7120 So. Richmond, Chicago, Illinois 60629.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

MOULDER OPERATOR

Full time expd. Moulder Operator needed for production wood shop. Negotiable pay, fringes. Call BARRY AT WOODBINE CORPORATION IN SOUTH WINDHAM, CONN 203-423-8443 (49-3)

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701	Gegužės 8 - gegužės 23 d.	
	Iš New York'o	\$1,895.00
	Iš Chicago's	\$1,995.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e.	
NR. 8702	Liepos 3 - liepos 18 d.	
	Iš New York'o	\$1,965.00
	Iš Chicago's	\$2,065.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.	
NR. 8705	Rugpjūčio 14 - rugpjūčio 30 d.	
	Iš New York'o	\$1,995.00
	Iš Chicago's	\$2,095.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 4 naktys Stockholm'e.	
NR. 8706	Rugsėjo 18 - spalio 3 d.	
	Iš New York'o	\$1,795.00
	Iš Chicago's	\$1,895.00
	Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.	

KITOS KELIONĖS

NR. 8703	Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA	
	Iš New York'o	\$1,695.00
	Maršrutas: 2 naktys Helsinkī, 10 naktų Riga.	
NR. 8704	Rugpjūčio 1 - 16 d. MENO IŠVYKA	
	Iš New York'o	\$2,165.00
	Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinkī's, 2 naktys Silja Line laive.	
NR. 8707	Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA	
	Iš New York'o	\$1,950.00
	Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.	

Kaina (nakvojant dviese kambarėje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Pageldaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisijusime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:

VOLGA GAZ 24-10.	— 5,600 rb.
VAZ 2108	5,365 rb.
VAZ 2107	4,470 rb.
VAZ 2106	4,130 rb.
VAZ 21003	3,900 rb.
VAZ 21013	3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P. O. BOX 29163 CHICAGO, ILL. 60629
Telefonai: (312) 471-1700 arba (312) 471-1702

SENUOSIUS METUS IŠLYDĖJUS IR NAUJUOSIUS SUTIKUS

Nors, Naujuosius metus sutikdami, kėlėme taure už laimingesnę ateitį, bet vis dėlto negalime nuspajauti ir į garbingą praeitį, iš kurios jau seniai semiamės stiprybę. Taigi gal dar ne vėlu bus prisiminti, kokie gi pernai buvo tie reikšmingiausiai įvykiai, kuriais ir šiandien verta pasidžiaugti?

Pirmiausia turime konstatuoti, kad per praėjusias 365 dienas mūsų vyresniosios kartos atmintis ne tik nesusilpnėjo, bet netgi taip sustiprėjo, kad, apsvarstydami praeitį, atsimerame net ir tai, ko visiškai nebuvo. Dėl to iševijoje ypač padidėjo nukenėjusiųjų skaičius nuo vienokios ar kitokios nepriklausomos Lietuvos valdžios, o okup. Lietuvoje net ir tų, kurie skaudžiai pergyveno "kruviną Smetonos" režimą dar negimę.

Žvelgiant į vakarykščią dieną, pastebėti, kad lietuvis moterys per trumpą laiką ne tik susilygino su vyrais, spaudoje plėšydamos žąsies plunksnas, bet juos netgi perrėkė, rikiuodamos mus į kovą, o literatūrą ir jos kritiką visiškai pasisavino. Dėl to praeitais metais net šiokio tokio dėmesio verti vyrų literatūros kūriniai visai išnyko iš varžybų, ir Lietuvių rašytojų draugija nerado nė vieno veikalo, nusipelnusio premijos.

Nenuneigiamas faktas, kad ir aplamai mūsų kultūrinis lygis žymiai pakilo, nes, įkūrus aukštojo lituanistinio mokslo katedrą, lituanistinių pradžiamokslų

ir jų vargo mokyklų skaičius gerokai nusmuko. Vadinasi, galima tikėtis, kad šviesiąją rytdieną mūsų tarpe bus daugiau daktarų ir mažiau literatų, dėl kurių įvertinimo kasmet kildavo tik vienybę ardan tieji nesutarimai.

Be to, pernai dar ir vienu "visų lietuvių laikraščiu" padidėjo, o 1001 visus laikraščius skaičiumi tamsuoliu sumažėjo.

Taip pat neužmirština, kad ir mūsų politinės veiklos rezultatai nebuvo prazūtingi. Prezidento patarėjo Lino Kojelio OSI vistiek dar nesumedžiojo, ir okup. Lietuvos padėtis liko tokia pat, kaip ir pernai, užpernai, užužpernai ir užužpernai. O kai kas tvirtina, kad, Gorbačioviui įsirėmus tarybiniam soste, Lietuvoje gyvenimas net pagerėjo, nes praeitais metais į Ameriką pabėgo tikrai vienas mūsų tautietis ir bene keturių patys neįsileido-

me, kad čia per greitai nepraturtėtų ir per anksti nutautėtų.

Bet svarbiausia, ir džiaugiausia, kad šiemet sukanaka jau net 600 metų, kai esame artimo meilės prisotinti krikščionys, iš gausybės buvusių pagonišku dievų garbiname jau tik vieną šventojo ažuolo lapą primenantį žalią dolerį ir, neturėdami pakaitalo krikščioniškam daiktavardžiui **p o n a m s**, vienas kitą vadiname dar pagonišku pagarbos žodžiu **r u p ū ž e**!

PAX VOBISCUM!

Kaip skelbiama diplomatiniam komunikate, ilgus metus trukusį LB ir RLB nesantaika jau pasibaigė susitarimu, tik neaišku, ar kanaaninkas Svilonis prisijungė prie LB, ar LB prie Svilonio. Be to, ir sena lietuvių charakterį vaizduojanti tradicija dar nebuvo išlaikyta iki galo. O jos pavyzdys yra du kaimynai, kurių vieno višta perskrido per tvorą į kito daržą, ir dėl to buvo bylinėtasi tol, kol abu prarado paskutines kelnes, iš keršto sudegino vienas kito namus ir, tik ant jų karštų pelenų stovėdami, susitaikė iki kito panešaus nesusipratimo. Taigi LB ir RLB vis tiek pritrūko ištvermės.

Žinoma, ši taika yra tik skaudus nusivylimas advokatams, kuriems ja padaryta žymių nuostolių.

A. G.

PAVĖLUOTI APMĀSTYMAI

Nors metų metai kūnui kenkia
(Verki, kai lovoje verties),
O mūsų nugarą palenkę,
Pripildo sielą patirties.

Sužinom, kad ne viskas gera,
Kas žvilga, šilta ir gardu,
Kad net ir tą įtarti dera,
Kurs bara Viešpaties vardu.

Kad skambiuose poetų žodžiuose
Priglundę tiesos prie melų
Ir, per toli šunis nulodžius,
Atgal sugrižti per vėlu.

O laimė — vien senolių gandas,
Miražas, guodžiantis akis,
Kad žemėje skaniai užkandus,
Danguj Praamžius užmokės.

Kad meilė apkeri vien jauną
Glamonių ilgesio daina,
O seną liežuvį papjauna
Vedybų naktį mergina...

MŪSŲ ATSIMINIMŲ ISTORINĖ VERTĖ

Niekas nedvejoja, kad

mūsų žymių tautiečių, ypač buvusių kokių nors aukštesnių valdžios pareigūnų, atsiminimai yra labai vertingi mūsų istorijos mokslui ir pradeda objektyviau nušviesti Lietuvos praeitį. Dėl to tokie permainingų laikų liudininkai yra raginami surašyti viską, kas tik svarbesnio liko jų galvoje, ir šio brangaus turto nenusinešti į kapą. Kadangi pastaruoju metu vis greičiau ir daugiau tokių reikšmingų asmenų išvyksta Amžinybėn, tai vienas mūsų paslankus bendradarbis aplankė net kelis senelių prieglaudos namus ir surinko tikrai įdomios istorinės medžiagos.

Pavyzdžiui, vienas tokių karštinčių tvirtino, kad tikrai jis vienas 1941 m. išvadavo Vilnių iš sovietų okupacijos. Net trys buv. veikėjai buvę asmeniškai prez. Trumano draugai ir tik kiekvieno jų dėka buvę leista dypukam emigruoti į Ameriką. Vienas atsimerina, kaip 1863 m. sukilimo vada kun. Antaną Mackevičių savo namuose slėpęs nuo bolševikų. Dar vienas pasakoja, kaip lėbavęs su Rasputinu. O atsirado gyvas dar ir toks, kuris gyrėsi, kad buvęs Vytauto Didžiojo adjutantas, dalyvavęs žalgirio mūšyje, ir smulkiai aiškino, kaip išgelbėjęs kunigaikščio gyvybę, kai jį kryžiuočiai nutrenkė nuo žirgo...

(Nukelta į 6 psl.)

STAMBIAUSIA NUO 1915 METŲ AUKA "DIRVAI"

AMERICAN EXPRESS MONEY ORDER 82-40
1021

AMERICAN SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF FLORIDA

PAY THE SUM OF
NOT GOOD OVER \$1,000.

12/05 86   \$1,100.02 7dola 00cts

OF   *Dirva P.O. 04, Box 03206 Cleveland Laus. V. Jast. p.*

PAYER'S NAME AND ADDRESS   *Michael Vitkus, 1075-92 St. Bay Harbor Isl. Fla. 33154*

Issued by American Express Travel Related Services Company, Inc.   Payable at IntraWest Bank of Grand Junction
Englewood, Colorado   Grand Junction, Colorado

⑆ 102100400104   00322703845211

Praeity metų gale "Dirva" per kompiuterio tarpininkavimą gavo net 1,100,027 dol. šiame čekyje pažymėto tautiečio auką. Ruošėmės dėkoti American Savings bankui

Floridoje, American Express kompanijai ir geraširdžiui kompiuteriui, deja bankas greit apsižiūrėjo kompiuterio "dosnumą" ir pakeitė kitu čekiu jau tik 27 dol. sumai...

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 5 psl.)

AR MŪSŲ VEIKĖJAI PERTVARKĖ POPIEŽIAUS IŠVYKŲ PROGRAMĄ?

Lietuvos krikšto minėjimas Romoje esą turėjęs būti š. m. birželio 14 d., bet, taip pat esą mūsų pastangomis, jis buvo nukeltas į birželio 28 d., ir popiežiaus išvyka į Lenkiją dabar atrodo taip:

Birželio 8 d. popiežiaus susitikimas Varšuvoje su gen. Jeruzelskiu ir kun. Popeliuškos kapo aplankymas; 9 d. popiežius bus Liubline ir iš ten grįš į Varšuvą; 10 d. — Gdanske, 11 d. — Ščečine, 12 d. — Krokuvėje, 13 d. — Lodzėje, 14 d. — Varšuvoje dalyvauja Eucharistinio kongreso užbaigoje.

Tokia išvyka paprastai splanuojama žymiai iš anksto, bent prieš metus, ir jeigu Romoje poilsiaujantiems mūsų prelatams šią popiežiaus kelionę pavyko pakeisti mūsų naudai, tai Vatikane mes esame tikrai nepaprastai įtakingi ir net galingi... Valio!

SILPNĖJA "DIDVYRIŲ" JĖGOS

Kalėdų ir Naujųjų metų švenčių proga mes esame gavę vieno pasiturinčio čikagiečio sveikinimą su tokiu prierašu:

"Atleiskite, kad čia Jūsų turiu ir nuliūdinti. Matote, aš, gerbdamas senas lietuviškas tradicijas ir norėdamas palaikyti neutrūkusius ryšius su savo dar Lietuvoje buvusiais bendradarbiais ir naujais bičiuliais, švėdavau ne tik šias metines šventes, bet nuo atvykimo į Ameriką ypač iškilmingai kasmet atcelebruodavau ir

savo vardines. Į jas vis susirinkdavo apie 40 mano draugų, ir, pagal pajėgumą, tada visi tarp savęs vadinavomės "didvyriais". Kadangi vaišių išlaidas galėdavau nurašyti nuo mokesčių, tai jau nuo senesnių laikų pasižymėdavau vardinėms suvartotų valgių ir gėrimų kiekį. Ir štai Jums dabar tie duomenys, kurie net mane sukretė.

Va prieš 30 metų mano svečiai iki ryto lengvai sudorodavo šaldytą drebučiuose paršiuką, apie 10 kiaulės karkų, beveik puspaltį rūkytų lašiniukų su pipirais, riebią žąsį ir dar visokių smulkmenų. O pirmą kartą jie išgėrė net 38 butelius baltosios, Cuty Sarc, JB ir kitokių gėrimų.

Nagi dabar — minėtų valgių tie mano bičiuliai jau neima nė į burną, o gėrimų statistika, skaičiuojant buteliais, nusmuko taip: 32, 25, 20, 12, 8, 6 ir ilgesnį laiką — nepilni 3. O per paskutines vardines buvo išgertas tik 1 butelis suomiškos vodkos, 1 butelis konjako ir... net 39 buteliai džindžirėlos!

Net atskaičius 8 pajėgiausius draugus, kurie per tą laiką numirė, vis tiek tai yra jau tragiškas ženklas, kad mūsų "didvyrių" jėgos baigia išsekti ir veiklos ateitis labai tamsi.

Vaišingas žemaitis

NUOSTABUS LITERATŪROS RĖMEJAS

Vienas senosios kartos tautietis, susižavėjęs romanų mecenatų pavyzdžiu ir norėdamas save įamžinti, pasiūlė ir mums stambesnę sumą pinigų, kad perspausdintume dar jo mamytės labai mėgtą maldaknygę "Bromą, atverta ing Wicznasti". Deja, nors ir labai stengėmės jo auką nukreipti į kurį nors kitą panašios vertės mūsų rašytojų kūri-

Vasario 16 Gimnazijoje

KŪČIOS IR KALĖDŲ EGLUTĖ VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Kūčios atšvėstos Vasario 16 gimnazijoje gruodžio mėn. 19 vakare, o gruodžio 20 d. mokiniai išvažinėjo Kalėdų atostogų iki sausio 11 d.

Vakarą pradėjo kunigas Fr. Skėrys, gražiu žodžiu lietuviškai ir vokiškai pasveikindamas per 170 svečių, mokytojų, mokyklos darbuotojų, mokinių ir vokiečių laikraščių atstovų.

Direktorius šmitas lietuviškai nesuprantančius svečius vokiečių kalba supažindino su mūsų Kūčių papročiais, kurių ir šiandien Lietuvoje laikomasi, nes daugiau kaip pusė jos gyventojų yra krikščionys. To nepaisydamas, komunistinis režimas Kūčias ir Kalėdas yra paskelbęs darbo dienomis ir uoliai seka, kad visi dirbtų. Kadangi esame lietuviškoje žemėje (taip jis pavadino Romuvos sodybą), toliau kalbėdamas lietuviškai, priminė brolius ir seses Lietuvoje, ypač persekiojamus bei kankinamus už žmogaus teises ir tikėjimą kalėjimuose bei darbo stovyklose. Dėkojo mūsų gimnazijos rėmėjams visame pasaulyje. Linkėjo laimingos kelionės į namus ir linksmų švenčių.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėvas Alfonsas Bernatonis dėkojo vokiečių vyriausybei už dosnią paramą, kurios dėka 82 mokiniai iš 12 kraštų mūsų mokykloje gauna lietuvišką ir krikščionišką auklėjimą. Dėkojo ir pedagogams, ypač mokytojams vokiečiams, kurie noriai padeda šiuos uždavinius vykdyti. Linkėjo tyro džiaugsmo ir Dievo

nį, bet mecenatas liko neperkalbamas, ir nieko negavome.

KODĖL NESIVERŽIAME Į GRAŽUOLES?

Ziūrint televizijoje į Amerikoje populiarius gražuolių konkursus, kurių laimėtojos nepaprastai išreklamuoja savo kraštą, kyla klausimas, kodėl gi mūsų mergelės, nors ir amerikiečių vardu, nesiveržia į šias lenktynes? Juk laimėjusios grožio karalienės karūną ar bent ketvirtąją vietą varžybose, išgarsintų mus labiau negu M. Čiurlionio paveikslai, K. Donelaičio "Metai" ir Simo Kudirkos išlaisvinimas, o tam nereikia nei didelio talento ir nei proto. Argi kuklaujamės tik dėl to, kad mūsų gryniosios arijų rasės moterys iš prigimties yra per pilšis gerokai platesnės, negu kitų tautybių džiūsnos?

200 sv. gražuolė

palaimos per Kalėdas. Kvietė užmiršti visus rūpesčius bei nesusipratumus ir giedria nuotaika atšvęsti Kristaus gimimo šventę.

Po sveikinimų ir linkėjimų visi laužė plotkeles prie eglutės pasikeisdami šventiniai linkėjimais.

Plati ir graži buvo meninė programa, pradėta religinio ir patriotinio turinio deklamacija. Tarp choro giesmių ir orkestro grojimų buvo perteikti geriausių mūsų poetų kūriniai, persunkti Kalėdų nuotaika ir tėvynės ilgesiu. Švelniai sklido Ave Maria melodija iš Motiekaičio smuiko. Mišrus choras darniai pagiedojo 5 lietuviškas ir vieną vokišką giesmę, tarp jų ir kalėdinius sveikinimus net 8-mis kalbomis. Savo sugebėjimus parodė ir pradedančiųjų orkestras. Gražiausiai skambėjo mergaičių chorelio dainos. Meninę programą užsklendė gerai išlavintas mokinių orkestras.

Kunigas Fr. Skėrys padėkojo visiems kalbėtojams, programos paruošėjams ir atlikėjams, virėjoms, ypač a u k o tojams, įgalinusiems paruošti tokias šaunias Kūčias.

Tada į salę su dovanomis įvirto Kalėdų senis. Iš linksmosios pusės jis apžvelgė mokyklos gyvenimą, kritiškai įvertindamas mokytojų ir mokinių įpročius ir tik po to išdalino dovanų maišus su vaisiais, saldainiais bei sausainiais.

Kūčias Vasario 16 gimnazijoje aprašė trys vokiečių dienraščiai atspausdindami tos šventės nuotrauką. (JL)

GATE KEEPER/SECURITY

For New Brunswick manufacturer, previous exp. helpful. Excellent for person on fixed income. Must be able to read & write english. Call NAOMI at 201-246-0900. (3-7)

WAREHOUSE

Englewood distributor looking for part time warehouse help. Picking orders, shipping and receiving. Mon. to Fri. Non-smoker. Call 201-567-1502 (2-5)

A. A.

ONAI PADVOISKIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos pusseserę RŪTĄ
SAKIENĘ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Pranas, Ona,
Laimutis ir Romas
D o v y d a i č i a i

A. A.

MUZIKUI, INŽ. RYTUI BABICKUI

mirus, jo žmonai AUŠRAI, motinai MARTAI
BABICKIENEI ir sesutei GINTRAI NARIE-
NEI reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

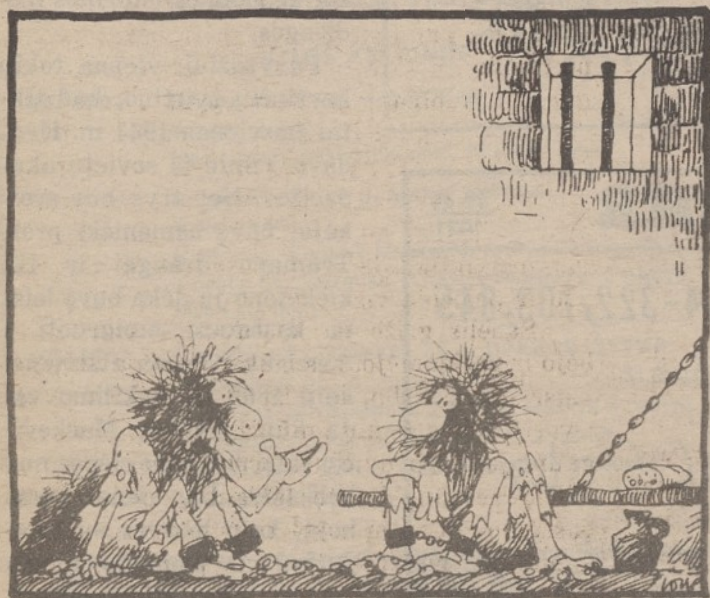
JAV LB Kultūros
Taryba

A. A.

RYTUI BABICKUI

mirus, jo žmonai AUŠRAI, motinai MARTAI
BABICKIENEI ir sesutei GINTRAI NARIE-
NEI reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Lithuanian Village, Inc.
ir Amerikos Lietuvių
Piliečių Klubų Direktorių
Taryba

Pirmasis antrajam: Reik, bro!au, neišsigąsti
Bado, maro, skarmalų,
O vien džiaugtis ir suprasti:
Taip gyventi — normalu.
Reik prie ateities angos
Laukti žingsnių pažangos,
Kol virs pastangom draugų
Mūro plytos pyragu!..

Prostatos bėdos

Dr. Danielius Degėsys

Nepersenai įvykusi Amerikos prezidento prostatos operacija daug kam sukėlė klausimą kas gi yra ta prostata ir kokia jos paskirtis?

Prostata yra vyriška liauka, kuri yra tarp šlapimo pūslės ir išeinamos žarnos ir yra glaudžiai prisišliejusi prie uretros (šlaplės). Ši liauka gamina skystį kuriu spermatozoidai maitinasi ir kuriame jie plūduriuoja iki tol kol ejakuliacijos metu jie kartu su skysčiu būna išmetami iš kūno. Prostata jauname amžiuje iki maždaug 50 metų, duoda mažai problemų. Vėlesniame amžiuje, greičiausiai dėl estrogeno ir androgeno hormonų santykio sutrikimo, ji padidėja. Padidėjusi hipertrofinė liauka pradeda spausti uretrą (šlaplę) ir to išdavoje šlapimo tekėjimas iš pūslės sutrinka. Atsiranda noras dažnai šlapintis ne tik dienos metu, bet ir naktį, kas, žinoma, trukdo miego poilsį. Užspausta uretra neleidžia šlapimo pūslei pilnai išsituštinti, todėl užsilikęs šlapimas sudaro geras sąlygas bakterijoms veistis. Užkrėstas šlapimas gali lengvai sukelti pūslės, prostatos arba inkstų uždegimus, kurie gali duoti labai rimtas pasekmes.

Hipertrofinės prostatos dyti, arba nuo jų apsisusukeltom komplikacijom gygoti, yra daromos prostatos operacijos. Tokios operacijos daugumoje daromos per uretrą (šlaplę). Per uretrą daroma operacija pašalina tik tą prostatos

dalį, kuri trukdo šlapimo nutekėjimą. Norint pašalinti visą prostatą vartojamas kitas operatyvinis būdas, būtent, daromas piūvis per pilvo raumenis, arba per tarpvietę — perineum (sritis tarp išorinių lytinių organų ir išeinamos angos). Per tarpvietę daroma operacija nėra populiari, nes po tokios operacijos vyras tampa impotentas. Ji daroma tik specifiniais atvejais. Mirtingumas, pasėkoja prostatos operacijų, svyruoja tarp 1% ir 4%. Hipertrofinės prostatos sukeltus negalavimus galima gydyti ir konservatyviai, būtent, šiltom sėdimom voniom ir prostatos masažais, kurie sumažina prostatos pabrinkimą. Pakankamas skysčių vartojimas tokiu atveju yra būtinas. Didesnis kiekis skysčių plauna pūslę ir mažina pavojų gauti pūslės uždegimą.

Iš prostatos ligų nemaloniausia ir pavojingiausia liga tai prostatos vėžys. Prostatos vėžys jaunesniame negu 60 metų amžiuje pasitaiko retai. Ši liga dažniausiai atsiranda tarp 60 ir 80 metų amžiaus. Mirtingumas nuo prostatos vėžio ligos yra gana didelis. Jungtinėse Amerikos Valstybėse nuo jos kas metai miršta apie 27 tūkstančiai žmonių. Šį mirtingumą viršija tik plaučių ir storos žarnos vėžio ligos. Statistiniai duomenys rodo, kad egzaminuojant šimtą hipertrofinių prostatų dešimtyje randa-

ma vėžio audinio celių, bet iš jų tik keturiose prostatose išsivysto pilna vėžio liga. Ankstyvas vėžio ligos nustatymas yra labai svarbus faktorius vėžio ligos sėkmingam gydymui. Nustatyti ankstyvą vėžio ligą nėra lengva. Prostatą galima užčiuopti pirštu per išeinamą angą. Sveika prostata būna apvali ir lygi, tuo tarpu vėžiu serganti būna kieta, nelygi ir gumbuota. Tikrinant šlapimą dažnai randamas kraujas. Deja, tekis pakitimus turinčios prostatos sėkmingas gydymas dažnai būna pavėluotas. Tikslus būdas prostatos vėžio suradimui yra cistoskopija. Dar tikslesniam ir ankstyvesniam vėžio ligos diagnozavimui neseniai yra pradėta vartoti ultra trumpų garso bangų aparatas, kuriuo gana anksti galima pastebėti prostatos vėžio ligos pradžia. Žinoma, įtarimo atveju, tiksčiausias būdas vėžiui nustatyti tai biopsija.

Prostatos vėžys yra gydomas keliais būdais: pašalinant prostatą operaciniu būdu, arba ją gydant rentgeno spinduliais bei radio aktyviom aukso ir jodo adatom, kurios būna susmaigstomos į prostatos vėžio audinius ir ten paliekamos. Toli pažengęs prostatos vėžys nebūna operuojamas. Tokiu atveju jis būna gydomas moteriškais — estrogeno hormonais kartu pašalinant kiaušinėlius (testicles). Senesniems žmonėms, turintiems 70 ir

daugiau metų, prostata operuoti nepatariama. Tokiame amžiuje palyginti neblogi rezultatai gaunami prostatą gydant estrogeno hormonais ir kiaušinėlių pašalinimu. Geriausi rezultatai yra atsiejami vėžį diagnozavus anksti, pačioj jo pradžioj, todėl ir yra patartina

vyras virš šešiasdešimt metų bent kartą į metus pasitikrinti prostatą.

KITCHEN COUNTER TOPS
Person needed to make up kitchen counter top in manufacturing plant. Some experience necessary. Full benefits. Medical, Major Medical, life insurance, profit-sharing, paid holidays & vacation. Apply at Sanson, Inc., 1340 East St, New Britain, Conn.

Mielai motinai

A. A.

VERONIKAI BRAZIULEVIČIENEI

mirus, dukras LAIMĄ JARAŠŪNIENĘ ir REGINĄ NASVYTIENĘ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia.

Ramunas ir Irena Bužėnai
Remigijus ir Renė Visgirdai
Kazimiera Laikūnienė
Jūra ir Vitas Kokliai

A. A.

VERONIKAI BRAZIULEVIČIENEI

mirus, Jos dukrai REGINAI NASVYTIENEI ir LAIMAI JARAŠŪNIENEI bei jų šeimoms reiškiamie nuoširdžią užuojautą.

Dr. J. Gudauskas
su šeima

Laiptai į save

Anatolijus Kairys (14)

Dirvos 1986 m. konkurse premijuota novelė

— Laikas viską suėda, — įsiterpiau gavęs progą, — net akmenis.

— Ne viską, Kęstuti, ne viską. Lieka istorija, lieka gyva žmonių širdis, kaip ir tavo — lieka išimty s...

Mes priėjome kelmą. Milžiniškas apskritimas — dvylika vyrų susėdę neapkabintų! Kelmas iš tiesų puvo, tik gaivios ataugos žėlė, nelyginant karališkas vainikas, puošė pajuodusią kelmo šerdį. Aš žiūrėjau į kelmą ir galvojau — ką rasiu po juo.

— Ant didžiųjų ąžuolo šakų buvo pakarti jauni vyrai, tavo metų, dar jaunesni, stiprūs kaip uosiai, kaip vilkai drąsūs. Jų buvo keturi. Būrys plėšikų juos užpuolė pačiame vidurnaktyje ir įveikė. Ir pakorė. Po du ant kiekvienos šakos.

— Gyvus?

— Negyvus jau, negyvus, sūnau. Visi žuvo gindami savo tėvynės laisvę, bet plėšikams nepasidavė gyvi, o šiems, matai, negarbė. Tai ir pakorė, matykite, sugavo gyvus!

— Ir mano tėvą? — išsprūdo klausimas nejučiomis.

— O kaip manai? Ar jo neėmė kulka?

— Jis — banditatas?

— Ne, sūnau, jis ne banditas, — senelio

akys išsiplėtė. — Laisvės kovotojas. Didvyris. Gražiausias žiedas mūsų žemės laukų! Švenčiausias kraujas... Tai anie, mus užpuolė, buvo banditai. O kas dabar mus valdo, pasakyk?

Aš tylėjau.

— Banditai!

Senelio akys čia rauda, čia bala, lūpos užsičiaupė. Senųjų amžių įpėdinis, klausykite, pasakoja Jono Žiauriojo laikų istorijas savo vaikiečiams.

Esu išaugęs nuasmenintoje opochoje, nieko panašaus negirdėjau. Gyvus šaudė, negyvus korė, nekunigiškais drabužiais apsirengę kunigai laikė mišias kelmynuose, žmonės slėpė save ir viską, kas žmogų daro kilnų. Lietuvos katakombiniai amžiai... Savo namų viešpačius laikė banditais, o banditus puošė ordiniais ir medaliais. Buvo malonu patirti, kad esu ne bandito, o didvyrio sūnus, kad mano gyslomis teka šventas tėvynės gynėjų kraujas, kad priklausau milžinų giminei...

— Yra išimčių, tėvuk.

— Yra, yra, yra — bet aš nematau! Vaikine, aš tau ne tėvukas, aš tau senelis.

— Aš pažadėjau iškasti, kas pakasta, ir Birutei perduoti.

— O... — senelis pralinksėjo. — O

kaip Birutė? Kelmas ar išimtis? Ar ten, Amerikoje, jaunimas dar nesukelmėjo? Ar Birutė gaivina mūsų laukų vėjas, ar ją dar stiprina tėvynės ilgesys?

Senelis nuskubėjo prie buvusios sodybos pamatų, ten pasirausė po tuo vieninteliu akmeniu, ant kurio sėdėjo, ir ištraukė kastuvą. Ne jis vienas, vėliau sužinojau, kasinėja savo namų grindis, atverčia ir užverčia slenkstį, šveičia šukes ir gelžgalius, dar vis randamus trobos ar klėties pamatuose, atkasa ir užkasa, renka plytgalius ir akmengalius nelyginant atsiminimus, juos pina į skausmo pyne — ir kalba, guodžiasi, dalijasi gerais ir blogais metais, džiaugiasi turtinga praeitimi, dar kartą pražygiuodami skurdžia dabartimi į abejotiną rytojų... Vaikai "ekskursijų" į buvusias sodybas jau neapraktikuoja — taip nerūpestingas vanduo ir paslepia viską nuo dar gyvų akių.

Senelis grįžo su kastuvus. Niekas nestebėjo ir nesidomėjo, nes laukai knibžda darbininkais, kam svarbu, kas ką daro. Atkėlė velėną, išvertė kelias žemių gniūžtas ir nė pusės metro gilumoje, tarp dviejų storų šaknų, užtiko nedidelę metalinę dėžutę. Ištraukė, duobę užvertė, pasėdėjo ant kelių ir keletą minučių taip sėdėjo, kauliniais pirštais, lyg žnyplėmis, apglėbęs ją.

— Še, atiduodu, — ir padėjo prieš mano akis. — Atidaryk. Visas mano turtas. Saugau pasivertęs bepročiu. Sėdžiu dienas ir naktis — iki ateina žiema.

Aš atidariau jau gerai surūdijusią dėžę. Viduje nuotraukos ir popieriai, daugiausia laikraščių iškarpos. Vargiai išskaitomi. Tik nuo-

(Nukelta į 8 psl.)

■ Laiškai Dirvai

PAREIŠKIMAS

Ryšium su Lietuvių Fondo pareigūnų pareiškimais (Floridoje, "Draugo" No. 252, p. 5, Detroite ir kt.) Tautos Fondui dėl a. a. V. Povilaičio palikimo Geelond, Australija, Tautos Fondas randa reikalą paskelbti sekančius faktus:

1) 1984. VII. 25 laišku TF — įgaliotinis Geelonge, painformavo Tautos Fondą, kad ten miręs V. Povilaitis palikęs ketvirtadalį savo turto Tautos Fondui. Jis taip pat atsiuntė adresą Bell & Falconer, solicitors, tvarkančius šį palikimą.

2) Tautos Fondas susisieki su Bell & Falconer pranešdamas, kad šį reikalą tvarkyti pavedame TF įgaliotiniui Geelonge.

3) 1986. VIII. 26 laišku TF įgaliotinis Geelonge persiuntė Tautos Fondui Bell & Falconer laišką drauge su čekiu \$14,000, išrašytu Bell & Falconer, Lietuvių Fondo vardu.

4) Tautos Fondas 1986. IX. 4 parašė savo įgalioti-

niui Geelonge, kad juo greičiau atsiųstų testamentą kopiją. Lygiagrečiai TF teisinė patarėja parašė Bell & Falconer, kad išsiaiškinti šį reikalą.

5) Gavus testamentą kopiją buvo aišku, kad palikimas priklauso Lietuvių Fondui, nors velionis žodžiu ir buvo informavęs, kad paliks Tautos Fondui.

6) Tautos Fondo valdyba, 1986. X. 3 persiuntė Tautos Fondui atsiųstą Bell & Falconer čekį \$14,000, betarpiu Lietuvių Fondui, pridėdamas susirašinėjimo kopijas ir prašydamas apmokėti Tautos Fondui susidariusias išlaidas tvarkant šį testamentą. Kartu pranešėme Bell & Falconer įstaigai, kad čekį persiuntėme Lietuvių Fondui.

Norime pabrėžti, kad Tautos Fondas, šiuo reikalu, niekuomet nebuvo gavęs jokių laišku iš Lietuvių Fondo. Iki šiol Lietuvių Fondas nieko neatsakė net į Tautos Fondo 1986. X. 3 laišką, kuriuo buvo nusiųstas \$14,000 čekis. Papras-

BOSTON

KLAIPĖDOS SUKILIMO SUKAKTIS

Klaipėdos sukilimo ir prijungimo prie Lietuvos 64-tąją sukaktį prasmingai paminėjo Laisvės Varpo sausio 11 d. laidoje Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone. Apie tos sukakties reikšmę kalbėjo programos vedėjas Viščinis, pabrėždamas, kad Klaipėdos sukilimas ne tik gražino Lietuvai bent dalį Mažosios Lietuvos, bet taip pat išryškino ir sustiprino dėsni, kad kovoje dėl savo etnografinių sričių sujungimo į

tai yra priimta už tokias paslaugas nors padėkoti, jei ir neatlyginti išlaidas.

Apgailestaujame, kad Lietuvių Fondas turėdamas pilną informaciją apie a. a. V. Povilaičio palikimo eigą randa reikalą savo pranešimuose ir spaudoje iškraipyti faktus ir daryti neteisingus užmetimus kenkiančius Tautos Fondui.

Tautos Fondas

1987. I. 14

vieną valstybę lemiamas vaidmuo priklauso ne tarpautinėms institucijoms ar paramai iš šalies, bet tautos ryžtui ir pasitikėjimui savo jėgomis.

Martyno Jankaus šaulių kuopos pirmininkas Juozas Stašaitis plačiai apibūdino Mažosios Lietuvos Gelbėjimo komiteto pirmininką Martyną Jankų, kuriam teko rūpintis Klaipėdos sukilimu. Dėl savo veiklos Aušroje, Birutės draugijoje ir Klaipėdos sukilime jis pagristai vadinamas Mažosios Lietuvos patriarchy. Visa minėjimo žodinė programa perpinta gerai parinkta muzika Klaipėdos tema.

LINKSMAVAKARIS

Dėl nepalankių oro sąlygų sausio 10 d. Sandaros salėje Brocktone rengtas Martyno Jankaus šaulių kuopos linksmavakaris nesusilaukė tiek lankytojų, kiek jų buvo ankstyvesniuose trijuose tos rūšies renginiuose. Į jį vis dėlto atsilankė virš 30 asmenų, tad jis laikytinas pasisekusių.

Dėl sniego pūgos iš Connecticut valstijos negalint atvykti dail. Reginai Abramavičienei su savo paveiksiais, numatytoji meno paroda neįvyko.

REIKALINGAS CHORVEDYS

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos chorui Brocktone reikalingas chorvedys. Kandidatai prašomi kreiptis į kleboną kun. Petrą Šakalį telefonu (617) 586-2226 arba į choro pirmininką

ką Juozą Baškauską telefonu (617) 583-4076. Kandidatais gali būti ne tik lietuviai, bet taip pat kitataučiai muzikai.

LB BOSTONO APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

LB Bostono apygardos suvažiavimas įvyks sausio 25 d. Brocktone. Jis pradedamas 10 val. ryto šv. Mišiomis šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, o vėliau tęsiamas Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone. Bostono apygardai priklauso Bostono, Brocktono, Cape Cod, Worcesterio ir Providence apylinkės, o taip pat Kennebunkport seniūnija. Suvažiavime turi teisę dalyvauti apygardos ir apylinkių valdybų bei apygardos kontrolės komisijos nariai, o taip pat apylinkių atstovai, renkami apylinkėse po vieną nuo 25-kių pilnateisių narių. Suvažiavime bus pateikta apygardos veiklos apyskaita, kontrolės komisijos pranešimas, išklausti apylinkių pirmininkų pranešimai, Lietuvos krikšto minėjimo Bostone komiteto informacija, svarstomi kiti aktualūs klausimai. Po suvažiavimo bus bendri pietūs. Apygardos pirmininku yra Česlovas Mickūnas iš Cape Cod. Suvažiavimą globoja Brocktono apylinkė, kurios pirmininku yra Stasys Siva.

**OWNER/OPERATORS
NEEDED
APPLY IN PERSON
STREICHLER TRUCKING INC.
100 Caven Point Rd Jersey City, N.J.**

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

(Atkelta iš 7 psl.)

traukos tebėra aiškios, ant kredo popieriaus darytos. Išštraukiu vieną ir stebiu. Gi — Birutė! Prisiekičiau!

— Teresėlė, tavo motina, — paaiškino senelis.

Aš prisiminiau Birutės žodžius — "mano motinos vardas Teresė. O jūsų?" Štai kur panašumas — daip du vandens lašai! Duktė ir motina. Turėjau šitą nuotrauką matyti būdamas trejų ar ketverių — nuo tų metų ir užsiliko. Panašus ir aš... Paimu kitą. Vyras su šautuvu laiko dvynukus glėby.

— Tavo tėvas ir tu su Birute. Ji — kairėje, tu — dešinėje. Palangoje, septynių dienų.

— Šarūnas?

— Tautvila. Šarūnas Tautvila. Partizanų vadas.

Dėžutėje užtikau vieną širdies formos auskarą. Nuvaliau, ieškojau kito, kito nebuvo.

— Gintarinis, — senelis palinko prie auskaro. — Tavo. Šis yra tavo, o kitą atidavė Birutei.

Aš vėl pagalvojau apie Birutės ausyje matytą vieną auskarą. Ji demonstravo, bet aš neapratau — nežinojau.

Susipažinau su dėžutės turiniu, kiek pajėgiau įžiūrėti ir perskaityti laiškus, laikraščių iškarpas, dokumentus. Trūkumus papildė senelis, bet ir jis visko jau neprisiminė. Mano biografija būtų sekanti: mano tėvams — Šarūnui ir Teresei Tautvilams — 1944 metais rugsėjo 8 dieną Palangoje gimė dvynukai: berniukas ir mergaitė. Istorinė vietovė lėmė vaikams istorinius vardus — vienam Kęstučio, kitam — Birutės. Užėjo pas fotografą ir padarė kelias nuotraukas. Atminimui tėvas nupirko

motinai gintarinius širdies formos auskarus. buvo nutarę trauktis į Vakarus, bet paskutiniu momentu, išgyvenę Palangoje tris savaites, pakeitė nuomones — motina su vaikais bėgo į Vokietiją, o tėvas su ginklu rankose liko tėvynėje. Kartu su motina buvo ir jos sesuo, dar netekėjusi. Kad būtų lengviau keliauti, jos pasidalijo vaikus: sesuo paėmė Birutę, o motina mane. Pasidalijo ir auskarus: vieną Birutei, kitą Kęstučiui — jei seserys pasimestų aš ištiktų mirties, o vaikai liktų vieni vieni — juos atpažintų iš auskarų. Persikeliant per Nemuną, vokiečius puolė rusai, įvyko smarkios kautynės, ir dėl to seserys pasimetė. Birutė su teta laimingai pasiekė Karaliaučių, o mamai su manimi nepavyko. Ji buvo priversta, rusams apsupus, grįžti namo. Dvejus metus ji gyveno savo ūkyje, o tėvas partizanavo — iki anos lemtingos nakties. Tėvui žuvus, motiną išvežė į Sibirą, iš kur ji nebegrįžo. Mane išgelbėjo trečia sesuo — Paulina Vitkūnienė, pas kurią suėmimo dienomis aš buvojau. Bet kai 1948 metais ir Paulinai grėsė suėmimas, ji atidavė mane į prieglaudą. Tais pačiais metais į Sibirą išvežė ir mano senelį iš motinos pusės — Aleksą Žukauską. Po septynerių metų jie abu grįžo. Senelis, kaip jau minėjo Stasė Miglinienė, buvo atėjęs į prieglaudą manęs atsiimti, bet, neturėdamas vietos gyventi nei darbo, negalėjo. Taip aš ir likau Našlaityne. Po metų ar daugiau jis surado Amerikoje savo dukterį ir su ja gyvenančią Birutę, bet atvirai susirašinėti bijojo, nes buvo milicijos sekamas. Tada jam ir kilo mintis surinkti visa kas brangu ir pakišti po ažuolu savo dukters ir žento sodyboje.

Pas senelį pasilikau nakvoti. Savo tėviškėje, prie vienintelio jos paminklo — akmens. Po atvirų dangumų, ant senelio skudurų. Tai

buvo minkščiausias ir maloniausias patalas mano atminime! Senelis pasakojo, lakštingalos suokė, žvaigždės krito tiesiai į akis. Ką sužinojau per vieną naktį, neužmiršiu visą gyvenimą.

Grįžau namo džiaugsmo pilna krūtine. Deja... Ant stalo gulėjo laiškas, kokio nelaukiau, bet visais nervais jaučiau, kad galiu sulaukti. Pusvalandį varčiau ir žiūrinėčiau, bijodamas atidaryti. Nusirengiau ir nusiprausiau, pakeičiau eilutę, išgėriau limonado, perverčiau "Tiesą". Praėjo dar valanda. Atidariau voką.

Neapsirikau. Praneša, kad mano noras aplankyti Pompėją Italijoje tuo tarpu negali būti realizuotas. Nepasakyta kodėl. O rašto gale, pastabos vietoje, duotas naujas vykstančiųjų prie Baikalo ežero sąrašas neva bendrai informacijai — jame mano pavardės nėra.

Aiškliai esu represuotas. O už ką? Piktumas suėmė. Kilo mintis išstoti iš partijos ir atsisakyti Vismanto pavardės — grįžti prie tėvo. Kiek pasvarstęs, abi idėjas atmečiau: nesminės, nekeičiančios mano padėties. Kita vertus, aš jaučiuos laimingas, net labai. Vienu šūviu nudėjau du zuikius: sužinojau, kas esu, ir suradau seserį. Visai nenujačia, kad tariau, dar gi Amerikoje! Bus rimtas pagrindas dažniau ten lankytis, o jai pas mane. Gerai, kad taip — ne blogiau... Visa kita išspręs neklystantis laikas.

Naujos situacijos paveiktas, o gal senelio įtaigotas, nuskubėjau į paštą ir išsiunčiau Birutei telegramą lotyniškai — "veni vidi vici caesar 1976". O pats išskubėjau į Palangą, savo gimimo vietą, švęsti rugsėjo 8-osios ir ta proga pasimaudyti naujai atrastoje Baltijoje.

(Pabaiga)

Australijos Lietuvių Dienos

(Atkelta iš 1 psl.)

kių grupė "Sūkurys", sydnėjiškių liaudies dainų dainininkių grupė "Sutartinė", choras "Daina" su solistu J. Abromu ir jaunuoju akompanatorium M. Buroku, bei solo, kartu su choru, dainuojant Gr. Zigaitytei ir M. Coxaitėi, diriguojant Br. Kiveriui ir B. Aleknaitei. Poezija, palydint muzikai, buvo skaitoma M. Coxaitės, R. Červino, R. Barkutės, A. Šarkausko ir Kr. Coxaitės. Atidarymo programoje pasirodė ir iš Amerikos atvykusios kanklininkės Mirga ir Auksė Bankaitytės ir solistė Rūta Pakštaitė, kurios visų dalyvių buvo labai entuziastingai priimtos. Atidarymo programa buvo gera, tik gal per daug išėsta. Oficialus atidarymas buvo baigtas Tautos himnu.

Atidarymo dienos vakare, netoli esančiame Lietuvių klube buvo surengta "Grūdinė", kai Jaunimo Sąjunga savo nariams buvo surengusi iškylą laivu, apžiūrint gražiasias Sydnėjaus miesto įlankas. Sydnėjaus Lietuvių Klube žmonių, kaip gal niekada anksčiau. Vieni valgo, kiti vaišinas, sutikę senai nematytus draugus ir bičiulius, jaunimas šoka garsiuose "Disco" muzikos garsuose, nuo kurių, užsikimšę ausis, vyresnieji bėga šalin. Tačiau visi patenkinti, visiems yra daug vietos, tik šeimininkės, dirbdamas kone po 24 valandas per parą, visai apetitą prarado ir, kai kiti čia savorio pridėjo, jos, vargšėlės, tikriausiai po kelis kilogramus jo numetė. Gi klubo direktoriai ir visa vadovybė tai trynė iš džiaugsmo rankas, matydami kaip svečiai iš kitų miestų, kur nėra tų pokerio mašinų, net po prakaitėliu tampė ir spaudė šiuos "vienarankius

bandytus", taip jie čia prasišiosusių yra vadinami, sakdami, kad jei dar pora tokių lietuviškų švenčių, tai klubas tuoj pat apmokėtų savo visas didžiąsias skolas.

Kultūriniai parengimai

Pirmasis iš šventės kultūrinių parengimų, buvo Užjūrio svečių koncertas. Šio koncerto pagrindas turėjo būti New Yorko dainininkai "Harmonija", tačiau, jiems neatvykus, programą atliko kanklininkės Mirga ir Auksė Bankaitytės, solistė Rūta Pakštaitė ir sydnėjiškų liaudies dainų

Australijos LB krašto suvažiavime atstovai su svečiais iš Amerikos — PLB vicepirm. S. Jokūbauskis ir Pasaulio Lietuvio redaktoriumi Br. Nainiu.

grupė "Sutartinė" Daugumas svečių, ypatingai jaunesnioji karta, pirmą kartą išgirdo ir pamatė kankles ir jų muziką. Sesės Bankaitytės kartu ir individualiai, ypatingai gražiai atliko visas lietuviškas dainas ir kitus kūrinius. Abiejų sesučių profesionalinis pasiro-

šiais balsais ir lygiu jos ir skyrėsi. Skirtinga nuo vitų, buvo ir mūsų pasuktinysis svečias Rūta Pakštaitė. Savo grožiu, tryškančia jaunyste, puikiu apsirengimu, tik įžengusi į sceną, ji tuoj pat pagavo klausytojų akį. Pradėjusi pirmuosius dainos tonus, ji, savo šilkinio tembro sopranu, sužavėjo ir klausytojų ausį. Jos dainos, ypatingai lietuviškos ir vėliau ispanų liaudies, paliko gerą įspūdį koncerto klausytojų, ypatingai jaunesniosios kartos, tarpe, kas būdavo palydima stipriu katučių plojimu.

Labai gerai tiko ir Sydnėjaus vyresniųjų moterų liaudies dainų grupė "Sutartinė", kurios savo gražiai atliktomis liaudies dainomis labai gražiai pajavairino šį svečių koncertą. Visas koncertas praėjo su dideliu pasisekimu ir klausytojų buvo sutiktas su dideliu pasitenkinimu.

LITERATŪROS POPIETĖS vadovas buvo mūsų žinomas literatas Br. Žalys, kai jam talkininkavo N. Vaičiūrgytė ir Sydnėjaus Skautų židinys. Programoje pasirodė poetai ir rašytojai: Aldona Veščiuonaitė, Eglė Garrick, Bronius Žalys, Ava Saudargienė, Viktoras Baltutis, Bronė Mokušienė ir Juozas Almis Jūragis. Literatūrinį žodį ir poeziją pajavairino Clevelando kanklininkės sesutės M. ir A. Bankaitytės ir "Sutartinė" padainuodama keturias dainas. Šioje literatūrinėje popietėje matėsi daugiau vyresnio amžiaus žmonių, kuriems mūsų poezija, meniškoji literatūrinė kalba ir lietuviškoji kūryba yra artima ir daugiau suprantama. Popietė praėjo labai gražioje ir tikrai kultūringoje aplinkumoje, už ką klausytojai yra dėkingi šios programos išpildytojams.

JAUNIMO KONCERTAS vyko gruodžio 28 dienos vakare. Susidomėjimas mūsų jaunimo pasirodymu buvo tikrai stebėtinai ir jį stebėjo apie 400 žiūrovų. Šį

(Nukelta į 10 psl.)

Kai seni draugai atnauja pažintį... Clevelandietis Juozas Stempužis Melbourne tarp senų pažįstamų. Iš kairės: J. Stempužis, p. Dagienė, G. Karazija ir J. Dagys.

dymas, gausiai susirinkusiems klausytojams, parodė mūsų lietuviškųjų kanklių muzikos grožį, kas būdavo palydėta gausiais plojimais. Abi kanklininkės žiūrovus sužavėjo ne tik savo muzikiniais gabumais, bet ir puikia laikysena, jaunatvišku grožiu ir malonia šypseną, pasidarydamos ne tik jaunimo, bet ir visų klausytojų labai mėgiamos viešnios.

Antroji mūsų viešnia solistė Rūta Pakštaitė šiame koncerte savo debiutą pradėjo dzūkiškais dainomis, kas ypatingai pralinksmo mūsų australiškuosius dzūkus. Australijos lietuviai per eilę metų turėjo jau kelias dainininkes savo tarpe ar tai iš Amerikos, Kanados ir net iš Lietuvos. Visos jos buvo puikios ir maloniai sutiktos, nors savai-

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENOS...

(Atkelta iš 9 psl.)

koncertą pradėjo Melbourno jaunimas, scenoje parodydami "Antras muilas" repeticinį vaidinimą. Prieš kurį laiką šis jaunimas gastroliavo po Australiją su pirmąja šio "muilinio" pasirodymo programa, kas visoje Australijoje buvo labai šiltai sutikta. Gi dabar jie parodė tęsinį, kas bus vėliau jų pačių pastatyta. Pasirodymas buvo geras ir įdomus. Tris kartus scenoje pasirodė 8-rių metų Adelaidės garsėjantis jaunasis muzikas Jonas, Aleksandras Pocius, muzikinius kūrinius atlikdamas su smuiku, pianinu ir violenčele. Sostinės Canberros jaunimas atliko muzikinį ir šokių vaizdelį "Gedimino sapnas", Loreta Čižauskaitė iš Melbourne — dainų pynę "Pietinė egzotika" ir brolis su seserim Ieva ir Aleksas Brovedani iš Melborno violenčele — J. Offenbacho kūrinių. Jaunimo vakaro kulminacinis pasirodymas buvo Sydnėjaus jaunimo suvaidintas vaizdelis — poema "Pavasaris", parašytas ir taip pat vaidintas gabaus jauno artisto ir literato Arūno Stašionio, muzikiniai padedant Edžiui Barilai ir dekoracijas paruošiant Audronei Jurkšaitienei. Puikus deklamavimas, gilus turinys ir visų jaunųjų Sydnėjaus artistų: R. Jurkšaičio, R. Barkutės, A. Stašionio, M. Coxaitės, R. Stašionio, V. Coxaitės ir A. Braželio pasirodymas scenoje, nustebino ne tik sydnėjiešius, bet ir visus kitus svečius. Pasirodo mes turime ir jaunųjų scenos mėgėjų, lietuviškos poezijos kūrėjų ir dailaus lietuviškojo žodžio gerbėjų. Jaunimo pasirodymas buvo tikrai puikus, padaręs didelio įspūdžio jį mačiusiems. Atrodo, kad mūsų jaunimas dar nesirengia sudegti Australijos karštoje saulėje ir, daugeliu atvejų, gali būti net pavyzdys kitiems.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ vyko naujai pastatytame gražiame sportinio komplekso krepšinio salėje, kur, nuėmus krepšius ir panaikinus linijas, gausiai puiki salė, talpinanti apie 10,000 žiūrovų. Svečių, pasižiūrėti mūsų tautinių šokių, susirinko gerokai virš tūkstančio. Grojant lietuviškų maršų garsams, iš įvairių kampų pradėjo žygiuoti sostinės Canberros "Audėjėlės" ir "Jaunosios Audėjėlės", Melbourne "Gintarėliai", "Gintaras", "Malūnėlis", "Šokdava", Sydnėjaus kelios "Sūkurio" grupės ir Savaitgalio mokyklos jannieji šokėjai. Jų vadovais buvo: M. Mauragis, A. Stepanienė, D.

Antanaitienė, Br. Karazijienė, M. Cox ir J. Biretas. Visos šventės vadovė buvo Marina Cox, pranešėja E. Kiverytė-Erzikov ir muzika J. Zubricko ir K. Kazoko.

Šokių šventė praėjo labai gražioje ir pakilioje nuotakoje. Nors man, mačiams didžiules šokių šventes Amerikoje ir kitur, nebūtų patogu jas lyginti su mūsų australiškojom, tačiau ir mes galime pasididžiuoti, kad mūsų jantieji šokėjai ir jų buvo tikrai nemažai, gausiai publikai parodė tą gražųjį mūsų tautinį šokį, už ką jie ir jų vadovai susilaukė nemažų ovacijų ir paskiri šokiai, kaip išėjimas ir pabaiga, buvo palydėti visų sutariniu su muzika plojimu. Jaunųjų tarpe tautiniai šokiai yra populiarūs, jie mėgsta juos šokti ir per juos mes galime mūsų jaunimą dar ilgai, ilgai išlaikyti lietuviškoje tautinėje dvasioje. Tautinių šokių koncertas buvo puikus.

TEATRAS "ATŽALA", šios šventės proga, suvaidino S. Čiurlionienės-Kymantaitės 3-jų veiksmų komediją "Pinigėliai". Šį veikalą režisavo Julius Dambrauskas, dekoracijos — L. Kraucevičiūtės - Gruzde, techninis koordinatorius — A. Adomėnas, dekoracijų išpildytojas — R. Baltramijūnas, garsai — K. Ankus, grimas — E. Kubos ir šviesos — V. Šlinteris. Šio veikalą artistai: K. Dauguvietė, J. Maskvytis, A. Vingienė, K. Stašionis, D. Karpavičienė, V. Bukevičius, O. Maksvytienė, R. Žižytė-Blanspaar, A. Adomionienė, B. Vingikis, A. Bučinskas, J. Šarkauskas ir J. Dambrauskas.

Šis veikalas buvo tikrai profesionališkai suvaidintas, sukėlęs daug gražaus juoko jį stebėjusiems svečiams. Julius Dambrauskas pasižymi čia jau ne tik kaip geras ir profesionalus artistas, bet taip pat ir kaip išsiskiriantis režisierius. Jau ne vieną kartą, jo vadovaujamas "Atžalos" kolektyvas pradžiugina savaisiais pastatymais Australijos lietuvius. Ir šį kartą, tiek vietiniai, tiek ir svečiai, net ir iš užsienio nesigailėjo pagyrų ir gausių plojimų, pamatę šį, taip puikiai suvaidintą, veikalą. Kiek teko girdėti, kad ateityje numatoma dalyvauti ir šiaurės Amerikos teatrų festivalyje, kur "Atžala" tikrai, kaip kad anksčiau mūsų sportininkai, choristai ir "Svajonės", Amerikos ir Kanados lietuviškosios visuomenės neapvils.

DAIŲ ŠVENTĖ šiais metais, nedalyvaujant Adelaidės chorui, buvo šiek tiek mažesnė ir nepasirodė su

paskirais savo chorisais, dainuodami tik su bendru ir vyrų bei moterų chorisais. Šioje šventėje dalyvavo Sydnėjaus "Daina", diriguojant Br. Kiveriui ir B. Aleknaitei, Melbourne Dainos ansamblis, diriguojant D. Levickienei ir B. Prašmutaitei ir paskiri adelaidiškiai dainininkai. Mūsų lietuviškųjų dainų pasiklausyti susirinko taip pat gera tūkstantinė klausytojų, kurie tikrai pasidžiaugė dainų repertuaru ir pačių dainų atlikimu, ypatingai kai skambėdavo mišraus choro dainos. Nežinau kodėl, tačiau dainininkų tarpe, gal išskyrus Melbourne, nedaug matėsi jaunimo. Jeigu sportas ir tautiniai šokiai mūsų jaunųjų tarpe yra labai populiarūs ir jų grupės ne tik nemažėja, bet net daugėja, tai to pasakyti apie chorus negalima. Ką reikia daryti ir kaip reikia jaunimą pritraukti prie lietuviškos dainos, aš nežinau, tačiau mūsų dainos mėgėjai turi labai ir labai tuo susirūpinti, nes gana greitai galima bus jau visai mūsų chorų šventėse nebematyti. Ši Dainų šventė, vadovaujama administratoriaus K. Proto, akompanatoriaus R. Zakaravičiaus ir pranešėjos R. Zinkutės-Cobb, praėjo tikrai pakilioje ir puikioje nuotakoje, dar ilgai ir jos skambant gražioms lietuviškos dainos aidams.

Be šių visų kultūrinių rengimų Lietuvių Dienų metu vyko Australijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas, kur pranešimus padarė paskiros mūsų organizacijos, vadovai ir svečiai iš Amerikos S. Jokūbauskas ir Br. Nainys. Jaunimo Kongreso vadovai turėjo savo suvažiavimą ir tarėsi su tik ką iš Amerikos, Kanados ir P. Amerikos grįžusiu savo pirmininku H. Antanaičiu. Taip pat buvo gražioje Bankstown Civic Centre patalpose, šventės Dailės Paroda, kurią organizavo G. E. Kazokienė ir ją atidarė prof. dr. Vytautas Doniela. Šioje parodoje su savo kūriniiais dalyvavo: J. Abromas, R. Aliukonytė, L. Baltutytė, J. Baukus-Banks, D. Bernotienė, I. Bieliūnas, N. Bižytė, R. Daugalis, V. Dundienė, St. Eimutis, S. Gailiūnaitė, A. Jakštas, J. Janavičienė, J. Janavičius, A. Jukščaitienė, R. Kabaila, D. Karpavičienė, Gr. Katauskienė, U. Kazokaitė, K. Kemežys, C. Kemežytė, D. Keraitytė-West, E. Klupšaitė, A. Klupšas, A. Kovalskienė, L. Kraucevičiūtė-Gruzde, V. Kristensen, Vl. Meškėnas, V. Miliauskas, Br. Mockūnienė, St. Montvydas, J. Pauliukonytė-Sibley, I. Pocienė, K. Po-

Dr. V. Domeika, atidaręs šventės parodą, lydimas parodos organizatorės dr. G. Kazokienės.

dėnas, Br. Rėderytė, atvykusi iš Italijos ir pati aktyviai dalyvavusi visose Lietuvių dieneose, J. Reisgys, J. Rudzėnskas, F. Sadauskas, M. Simankevičius, N. Sivickaitė-Mockienė, taip pat mūsų buvęs svečias iš tolimosios Kolumbijos, A. Skeivienė, L. Urbonas, L. Vaičiulevičius, Kr. Vaičiulytė, E. Zdanėvičienė ir E. Zdanė.

Aplankius labai gražiai sutvarkytą ir meniškai išdėstytą parodą, niekuomet nesitikėjau, kad pas mus Australijoje yra tiek daug ir tikrai gerų dailininkų ir kitų meno šakų puoselėtojų, išstačiusių labai įdomių ir gerų savo darbų.

Šventės metu taip pat buvo lietuvių kapelionų konferencija, mokytojų konferencija, Tautos Fondo atstovų suvažiavimas, 37-ji sporto šventė ir Skautų stovykla, apie ką bus atskirai parašyta.

Visos Lietuvių Dienos Sydnėje buvo baigtos tradiciniu N. Metų sutikimu, kuris vyko puikioje Civic salėje, esant virš 1000 svečių, kai antras mažesnis sutikimas buvo Lietuvių Klube. Po sunkių savaitės darbų ir pasirodymų, N. Metų sutikimo balius praėjo labai gražioje ir iškilmingoje nuotakoje, 12-tą valandą svečius pasveikinant P.L.B. vicepirmininkui S. Jokūbauskui ir visiems sugiedant Lietuvos himną.

Paskutinis šventės rengimas jau vyko po N. Metų Lietuvių Klube, kur mūsų svečiai solistė Rūta Pakštaitė ir kanklininkės Mirga ir Auksė Bankaitytės davė savo paskutinį atsiveikinimo koncertą. Su paskutiniais dainos ir kanklių muzikos garsais, buvo užbaigtos šios gražiai pasisekę mūsų Lietuvių Dienos,

kurių prisiminimas dar ilgai skambės Australijos lietuvių širdyse, primenant jiems, kad mes, nors ir maža tautos dalis čia Australijoje, dar sugebame išlaikyti savąsias tautos tradicijas, grožėtis, mūsų skambia lietuviška daina, matyti jaunuosius atliekant tą mūsų tautos pasididžiavimą — tautinius šokius, stebėti sportinius žaidimus, kartu su jaunaisiais stovyklauti skautų stovykloje, į kurią atvyko net LSS Vyr. Skautininkė Stefa Gedgaudienė iš Amerikos ir daug kitų lietuviškų rengimų, žadinančių mūsų tautinę sąmonę ir palaikančių mus taip kietoje kovoje prieš mūsų nutautėjimą. Tik tokios puikios Lietuvių Dienos ir visi ten esantieji lietuviškieji parengimai dar ilgai išlaikys ir tą lietuviškąją liepsną mūsų ir mūsų vaikų širdyse, kurie su pasididžiavimu sako ir sakys: "Aš esu lietuvis Australijoje".

Kitame numery: Apie sporto šventę.

\$60.00 PER HUNDRED PAID for remailing letters from home! Send self-addressed, stamped envelop for information/application. Associates, Box 95-B, Roselle, N. J. 07203. (1-10)

ENCLEWOOD DISTRIBUTOR LOOKING FOR INDIVIDUAL WITH BASIC MECHANICAL EXP. SERVICE ON HOT AND COLD BEVERAGE EQUIP. AND COFFEE EQUIP. WILL TRAIN. MUST HAVE OWN TOOLS. NON SMOKER.

Call 201-567-1502

(2-5)

METAL SPINNERS

Experienced spinners for aircraft type spinnings. Excellent pay, full medical, holidays, overtime. Call 203-287-9499, will consider trainees. (2-4)

Lietuvos ūkio gamybos pakėlėjui ir ūkininkų gyvenimo standarto pagerintojui

Jonui Glemžai 100 metų

Petras Varkala

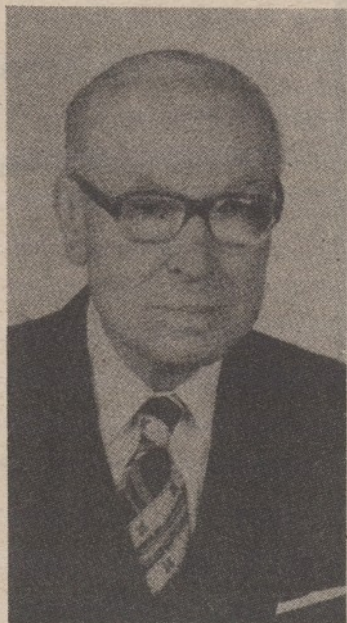
Sausio 20 d. Jonui Glemžai, mūsų tautos ekonominio atgimimo veteranui, sukaks 100 metų gyvenimo sukaktis. Mes Jį sveikiname ir širdingai linkime daug sveikatos ir ramios-gražios ateities.

Nors apie p. Glemžos darbus ir veiklą buvau daug girdėjęs dar būdamas studentu, ypatingai per prof. Šalčiaus paskaitas, bet arčiau susipažinti man teko tik vėliau, kada 1935 m. buvau paskirtas padėti K. Gineičiui, Lietuvos pasiuntinybės Anglijoje patarėjui, rūpintis mūsų krašto žemės ūkio produktų eksporto į Angliją reikalais. K. Gineitis taipogi buvo Pienocentro, Maisto ir Lietūkio atstovu D. Britanijai.

Hitlerinei Vokietijai, dėl Klaipėdos krašto problemų, pradėjus varžyti mūsų produktų eksportą į Vokietiją, Anglija tapo mums labai svarbi rinka. Tad sustiprinimui aukščiau minėtų organizacijų atstovavimą D. Britanijoje, buvau paskirtas prie pasiuntinybės specialiai rūpintis Pienocentro eksportuojamų produktų reikalais. Vėliau K. Gineičiui pagelbėti dar buvo paskirtas L. Grigonis, kuriam pavesta rūpintis Maisto bendrovės reikalais. Padidėjus Anglijoje mūsų sviesto ir kiaušinių paklausai, 1936 Pienocentras paskyrė Pr. Šveikauską, prižiūrėti š. Anglijos rinką. O kada 1938 m. Amerikoje buvo įkurta Lietuvos Produktų Eksporto bendrovė, L. Grigonis buvo perkeltas į New Yorką ir jo vietoje K. Gineičio padėjėju, Maisto reikalams, buvo paskirtas Bajorinas.

Besirūpinant Pienocentro produktų eksportu į Angliją, man buvo puiki proga arčiau pažinti Joną Glemžą. Jam lankantis Anglijoje, man nekartą teko su juo keliauti lankant mūsų klientus. O per mano išvykas į Lietuvą, jis mane supažindino su mūsų pieninių, pieno ir kiaušinių supirkimo centrų veikla ir kitomis įmonėmis. Per tą bendravimą aš turėjau galimybės pažinti jo aukštą intelektą, nepaprastus organizacinius ir komercinius gabumus bei mūsų kraštą liečiančias pasaulinės rinkos problemas.

Pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais, kada mūsų kraštas buvo karo nualintas ir mūsų žemės ūkis pergyveno didžiulę krizę; po žemės reformos, mums reikėjo surasti naujų kelių, atstatyti sugriautą

Ekonomistas Jonas Gleža, švenčias 100 metų sukaktį.

ūkį. Jeigu pradžioje ir buvo koks ž. ū. produktų eksportas, tai jis ėjo tik į Vokietiją, per privačius pirklius, kuriems rūpėjo tik pelnas, o ne ūkininkų-žemdirbių gerbūvis. Tokioje maždaug padėtyje buvo Lietuvos žemės ūkis 1918-1925 m. laikotarpyje.

Žemės ūkio gamybos ir tuo pačiu ūkininkų gyvenimo standarto pakėlimui, buvo nuspręsta pasekti Danijos pavyzdžiu, organizuojant žemės ūkio gamybinius kooperatyvus. Toje srityje 1925 m. pradėjo dirbti J. Glemža. Pradžioje Lietūkyje, o nuo 1927 m. dėjo visas pastangas steigdamas pieno perdirbimo kooperatyvus, kuriuos vėliau apjungė įkurdamas Centrinę Pieno Perdirbimo Bendrovių Sąjungą, kuri sutrumpintai buvo pavadinta "Pienocentras". Tai buvo J. Glemžai didelis uždavinys ne vien tik padidinti ir patobulinti Lietuvos ūkininkų pieno ir kiaušinių gamybą, bet taipogi suorganizuoti tų produktų eksportą į užsienį. Jonas Glemža buvo išrinktas Pienocentro pirmininku ir paaukojo tam visą savo energiją. Tą liudija sekantieji skaičiai:

	Pieninės ir pieno supirkimo centrai	Pagaminta sviesto tonomis
1927 m.	209	802
1935 m.	1,980	13,190
1939 m.	2,353	19,936

	Eksportas	
	Sviestas tonomis	Kiaušiniai
1927 m.	551	—
1935 m.	12,101	26,758,000
1939 m.	17,308	99,263,000

Tad per tokį palyginamą trumpą laiką J. Glemžos pastangų ir darbo dėka buvo pasiekta tokių aukštų gamybos rezultatų.

Tačiau J. Glemžos nuopelnai mūsų krašto gerbūvio pakėlimui buvo pasiekti

ne vien tik Pienocentro organizacijos ribose. Tada didžioji dalis Lietuvos eksportuojamų prekių buvo išvežama per Klaipėdą svetimoms valstybėms priklausančiais laivais. Taipogi tų prekių apdraudimas buvo daromas per užsienines firmas. Tad padidėjus tarptautinei prekybai ir sustiprėjus krašto finansams, kilo klausimas ar nevertėtų įsigyti savo laivus ir savo draudimo įstaigas. Pienocentro, Maisto ir Lietūkio vadovybės 1935 m. nusprendė įsteigti "Lietuvos Baltijos Lloyd" laivininkystės bendrovę, kuri eventualiai įsigijo keletą jūros plaukiojančių laivų. Tokiu būdu jau 1939 m. Lietuva turėjo 7 prekinius laivus, kuriais buvo gabenama į užsienį sviestas, kiaušiniai, bekonas ir kitos prekės. Tų pačių organizacijų pastangomis ir kapitalu buvo įkurta draudimo bendrovė "Kooperacija". Be aukščiau minėtų organizacijų J. Glemža taipogi buvo iniciatorius ir kūrėju "Sodybos", sodų vaisių auginimui ir eksportui recionalizuoti. Taipogi buvo įkurta "Valgio" bendrovė, kuri perėmė iš Pienocentro užkandinių ir pieno barų vedimą ir plėtimą. Jonas Glemža dalyvavo taipogi ir kitų ekonominių organizacijų steigime. Nors kai kurios aukščiau minėtos organizacijos buvo įkurtos akcinių bendrovių pagrindais, tačiau į jas nereikia žiūrėti kaip akcines bendroves Vakarų valstybėse priimta prasme. Tose Lietuvos bendrovėse akcininkai buvo ne privatūs asmenys, bet kooperatinės organizacijos kaip Pienocentras, Lietūkis ar Maistas.

Deja, toks progresyvus Lietuvos ekonominio gyvenimo laikotarpis buvo nutrauktas 1940 m. kada Lietuvos gyvenimą pradėjo tvarkyti Maskva. Paskutiniame man rašytame 1939 m. gruodžio 1 d. laiške J. Glemža rašė:

"Nežiūrint į nepalankias sąlygas sviesto gamyba vyksta normaliai, tik gamybos kaštai yra pabrangę... Gana žiauriai karo pasėkmės jaučiamos eksporte... iškome patogesnių bei saugesnių kelių... Su karu Vakaruose mūsų žmonės jau tiek apsirato, kad iš pažiūros gyvenimas atrodo visai normalus... Didžiausias politinis įvykis buvo sostinės Vilniaus atgavimas... Vilniečių entuziazmas k a r i u o m e n e i

žygiuojant į Vilnių buvo nepaprastas..."

Paskutinį laišką iš Pienocentro gavau, kuris buvo rašytas 1940 m. liepos mėn. Jame buvo tik prašyta suteikti kai kurių informacijų!..

Karui pasibaigus mano santykiai su J. Glemža buvo atnaujinti berods 1946 m. ir nuo to laiko niekados nenutrūko. Atsidūręs Vokietijoje, jis nenuleido rankų ir tuoj pradėjo organizuoti mūsų tautiečių tarpe liaudies meno gaminių gamybą ir eksportą. Jis išitraukė į Vokietijos lietuvių bendruomenės darbą ir vėliau buvo išrinktas VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininku. VLIKui išsikėlus į JAV, jis tapo jo atstovu Europoje. Jis taipogi buvo vienas iš Vasario 16 gimnazijos steigimo iniciatorių ir rėmėjų. Prieš 18 metų jis įsteigė "Labdaros" draugiją ir jai iki praėjusių metų (t. y. būdamas 99 m.) pirmininkavo. Tos draugijos tikslas yra visokiais būdais remti Lenkijoje gyvenančius lietuvius, ypatingai Punsko srities jaunimą. 1975 m. jau būdamas 87 m. jis man rašė:

"... pasitaikė proga nuvykti į Lenkiją. Važiuosime automobiliu su didele priekaba iki Varšuvos ir atgal... Iš ten traukiniu iki Suvalkų, o toliau automobiliu į Punkską..."

Koks jo stebėtinai pajėgumas ir tokios ilgos kelionės nuovargiui atsparumas. Gi 1984 m. jis vėl man rašė apie Labdaros darbą:

"Su Lenkijos lietuviais atlieku gana platų susirašinėjimą... Prisdėjo laišku ir siuntinių jiems aprūpinimas..."

Taip J. Glemža Labdarai dirbo iki praėjusių metų.

Be kitokių spaudos darbų J. Glemža 1970 m. nusprendė parašyti ir išleisti knygą "Žemės ūkio pooperacija Lietuvoje 1920-1940 m." Tos knygos tikslas, kaip man jis rašė, buvo suglaustame veikale dokumentuoti nužymėti Nepriklausomo

Lietuvos ūkininko-žemdirbio išeitą kelią ir pasiektus rezultatus". Tą jis sėkmingai atliko ir knyga buvo išleista 1972 m. Jis taipogi 1975 m. parašė 80 puslapių straipsnį "Sovietinės Lietuvos žemės ūkis 1960-1975 m." Tas irgi pareikalavo daug laiko ir pastangų.

Viename savo laišku 1985 m. jis man rašė kad "su sveikata laikaisi padedant stipresniai už mane žmonai. Didesnį vargą sudaro akys, nusilpo kojos, bet vaikščioti galiu... kasdien einu į mišką. Kitur vieno žmona nenori leisti..." Šia proga reikia pažymėti, kad toks ilgas ir vaisingas J. Glemžos gyvenimas nemaža dalimi priklauso nuo ponios Glemžienės nuolatinės priežiūros, pagalbos ir pasiaukojimo. Ji visada buvo su juo, visur jam parėjo, visur juo rūpinosi. Neabejoju, kad ji ir toliau bus jo atrama ir padės dar eilę metų laimingai gyventi ir pasiekti ilgiausiai gyvenusio lietuvių-veterano rekordą. Linkime poniai Glemžienei geros sveikatos ir stiprybės, o Jonui Glemžai mūsų tauta yra labai dėkinga už jo taip sėkmingai atliktą darbą Lietuvos žemės ūkio gamybos pakėlimo srityje ir pagerinimui mūsų ūkininko gyvenimo standarto.

RACINE

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas Racine, Wis. įvyks vasario 22 d., šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 815 Park Ave., Racine, Wisc.

Kalbės Vytas F. Kapočius, Wisconsin Bell telefonų bendrovės informacijos direktorius. Jo tėvas Jurgis, dabar jau miręs, yra buvęs ilgametis ALT Racine skyriaus pirmininkas. Labai malonu, kad jo sūnus jungiasi į Lietuvos laisvinimo darbą.

Programą atliks Dainuojančios žemaitės ir solistas Bronius Maciukevičius, vadovaujant Kaziu Skaisgiriui.

Minėjimą ruošia AT Racine skyrius.

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai \$370.00
- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas ..... \$ 35.00
Anksčiau užsisakiusiems - \$33.50
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai \$150.00
- VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai ..... \$ 35.00
- Signataro PETRO KLIMO "Iš mano atsiminimų" ... \$ 13.25
- Prez. A. SMETONOS raštai "Pasakyta parašyta" ..... \$ 11.25

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127, USA

(617) 282-2759

— Iškirpti. Užsakymus ir mokestį siųsti JAV doleriais —

Vardas, Pavardė

Adresas

Parama Dirvai

Atnaujindami prenumerateją ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

- Pr. Karalius, St. Croix .. 8.00
- Br. Thomas, Euclid 50.00
- Z. Milūnas, Tarzana 10.00
- B. Kripkauskienė, Canton 3.00
- J. Zubavičius, Sunny Hills 20.00

- P. Navazelskis, Westwood 8.00
- Ed. Modestas, Willow Springs 10.00
- A. P. Jasas, Chicago 100.00
- B. Narbutas, Vista 10.00
- E. Andrašiūnas, Chesterland 3.00
- K. Civinskas, Cleveland 13.00
- E. Kuncaitienė, Dorchester 8.00
- A. Diržys, Woodhaven .. 3.00
- A. Dundulis, Chicago 3.00
- J. Petrauskas, Chicago .. 3.00

- J. A. Rasys, Cambridge ..50.00
- S. Berkiel, Antroch 8.00
- S. Palekienė, Chicago 3.00
- A. Pautienis, Richmond Hts. 20.00
- P. Didelis, Philadelphia .. 3.00
- T. Blinstrubas, Chicago ..23.00
- P. Minkūnas, Woodhaven 5.00
- P. Šukys, Kearny 23.00
- E. Varankienė ir I. Aleknavičienė, a. a. Mykolo Gurecko atminimui ..50.00

- Rev. dr. P. Ragažinskas, Central 8.00
- Kun. V. Katarskis, Dayton, a. a. Ryto Babicko atminimui ...15.00
- A. Lingis, Detroit 3.00
- V. Petukauskas, Cleveland 8.00
- Ed. Pranckus, Parma 3.00
- J. Bagdonas, Woodhaven 8.00
- L. Švelnis, Needham 3.00
- Pr. Kidolius, Hartford ..13.00
- A. Jurgelaitis, Indianapolis 5.00
- J. Mikalauskas, Richmond Hill 8.00
- A. Sandarkienė, Ormond Beach 8.00
- K. Kaulinis, Philadelphia 13.00
- VI. Šniolis, St. Petersburg 27.00
- J. Budreika, Toronto 13.00
- V. Labanauskas, Twsp. ..10.00
- B. Petrošius, Chicago 3.00
- St. Burokas, Asheville .. 5.00
- Ed. Meilus, Shrewsbury .. 8.00
- M. Selivončikas, Dorchester 8.00
- V. Petrauskas, Upland ..50.00
- S. Gofensas, Brockton .. 3.00
- L. Morkūnas, Chicago .. 3.00
- F. Peleckas, Chicago 8.00
- Ign. Simonaitis, Bloomfield 3.00
- N. Gintalas, Baltimore .. 5.00
- B. Čepauskas, Gulfport .. 8.00
- D. Kižys, Cleveland 3.00
- V. Bražėnas, Bonita Springs 3.00
- Br. Zabukas, St. Pete. .. 8.00
- E. Smilgys, Michigan City 8.00
- J. Grigaitis, Chicago 13.00
- V. Noreika, Boston 8.00
- K. Stravinskas, Beverly Shores 8.00
- J. Rūtenis, Hyannis 3.00
- L. Kaulinis, Philadelphiaje, a. a. Alekso Laikūno atminimui 50.00

- Br. Kasakaitis, Chicago .. 5.00
- R. Kavaliauskas, New Fairfield 8.00
- K. Širvinskas, Cleveland 3.00
- B. Oniūnas, Juno Beach 3.00
- K. Kuprėnas, Groton on Hudson 3.00
- A. Ragelis, Gulfport 3.00
- Amerikos Lietuvių klubas Beverly Shores 25.00
- V. Rastenis, Hot Springs 3.00
- B. Vigelis, Mays Landing 8.00
- VI. Gilys, Los Angeles ..13.00
- K. Stašaitis, Redford 5.00
- L. Lendraitis, Boston 8.00
- Br. Šilas, Elizabeth 13.00
- J. Rimkevičius, Chicago .. 3.00
- A. Burokas, Chicago 3.00
- J. Nurka, Hartford 8.00
- A. Kremeris, Palos Hts. 13.00
- L. Raslavičius, Elk Grove 8.00
- J. Maurukas, Surfside .. 5.00
- J. Čipkus, Willowick .. 5.00
- Dr. J. Kriaučiūnas, Putnam 3.00
- F. Andriūnas, Wyncote .. 8.00
- A. Koncė, Woodhaven .. 5.00
- O. Daneris, Boston 13.00
- Ed. Balceris, L. Angeles 33.00

- Ed. Balceris, L. Angeles 33.00
- Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.
- PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

FLORIDA

Chief Medical Technologist needed for a progressive 131 bed hospital laboratory located in attractive and historic coastal community.
Contact: PERSONNEL DEPARTMENT
FLAGLER HOSPITAL
159 MARINE STREET
ST. AUGUSTINE, FLA. 32084.
EOE. (1-3)

**NEW!
WENDY'S
NEW!**

Wendy's Old Fashioned Hamburgers is opening a new store on 1030 Silas Deane Highway in Wethersfield (formerly Mickey's Drive-In). Immediate openings for all shifts — Breakfast, Lunch & Closing — UP TO \$5.00 PER HOUR TO START. Uniforms, training & growth provided. Apply in person Monday through Friday, from 9 a.m.-5 p.m.
An Equal Opportunity Employer (1-3)

National Domestic Mfg. Has Immediate Openings In The Following Positions

- MULTI-NEEDLE QUILTING MACHINE OPERATORS
- GARNETTING MACHINE OPERATORS

Exc. Benefits Inc. Full Master Medical
Apply In Person To:
Mr. Vinnie Letendre, Plant Mgr.
Mon.-Fri. 7:30 a. m. to 5 p. m.
HOLLANDER HOME FASHIONS
915 DWELLY ST., FALL RIVER, MASS. 02724
(2-4)

**FURNITURE REPAIR
TECHNICIAN**

Experienced 3 or more years. Able to service case goods & upholstery. Able to service goods in shops or in customer's home. Vehicle and equipment will be provided. 40 hour work week. Great benefits & excellent starting salary. Experience, professionalism & good writing skills a must.

If interested apply in person or call Tuesday thru Friday 10 AM-6 PM
201-750-0450
429 Rt. 1 So.
Iselin, NJ
E.O.E.-M/F
(2-5)
Furniture Corporation

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

A. A.

ALBINUI MAURUKUI

Lietuvoje mirus, broliams Dr. JONUI ir JUOZUI MAURUKAMS, jų šeimoms, gimimams ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą.

Madė ir Aleksas,
Daiva, Vilija ir
Andrius
Kiršoniai

Mielam jaunystės draugui

DR. KOSTUI AUGEVICIIUI

mirus, seserį IRENĄ KAESTLI, dukrą ANDRIJANĄ ir kitus artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi.

Birutė Paprockienė
Algirdas Breimeris
Gediminas Klimas
Vytautas Kmitas
Vytautas Matonis
Valentinas Varnauskas

A. A.

ALEKSUI LAIKŪNUI

mirus, žmonai KAZIMIERAI ir kitiems artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą.

Lietuvių žurnalistų
Sąjunga

A. + A.

VIKTORUI RAULINAIČIUI

mirus, žmoną dr. BIRUTĘ, dukrą RŪTĄ su šeima ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame.

Rūta ir Mečys
Jauniškiai

VLIKO SEIMO REZOLIUCIJOS

VLIKO SEIMO ĮVYKUSIO
LONDONE, 1986. XI. 7-9
D. D., REZOLIUCIJOS

1. Lietuvos nepriklausomybės reikalai tebėra gyvi ir Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Vatikano, Kanados, Australijos vyriausybių pripažįstami teisėtai jau keturiasdešimt šešerius metus todėl, kad patriotai Lietuvoje ir išeiviai svetur be atvangos jais rūpinasi.

2. Svarbiausias Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos politinių reikalų vykdytojas ir gynėjas pasaulyje yra Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

3. Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos teisių reikalų darbo išlaikytojas yra Tautos Fondas ir jo atstovybės įvairiose valstybėse. Tik Tautos Fondo pastangomis yra galima apmokėti šiam darbui būtinas išlaidas ir tik Tautos Fondo kuriamas Laisvės Išdas savo kapitalo palūkanomis leis ateityje šį darbą tęsti. Tautos Fondui ir jo atstovybėms yra būtinos dosnios visuomenės aukos, palikimai ir talka.

4. Išeivijos lietuviškumo išlaikytojas ir ugdytojas yra sąmoninga lietuviška šeima, lietuvių organizacijos, lituanistinės mokyklos, ir lietuvių bendruomenės. Šioms institucijoms yra reikalingas mūsų visų dėmesys ir parama.

5. Išeivių politiniai ir tautiniai darbai yra tarp savęs artimai susiję. Jie vykdytini atsižvelgiant į Lietuvos ir lietuvių tautos reikalus ir nuolat besikeičiančią tarptautinę padėtį ir iš jos išplaukiančias galimybes.

6. VLIKO darbui yra reikalinga nuoširdi lietuvių organizacijų kraštų ir Lietuvių Bendruomenių talka derinant įvairių kraštų įvy-

kus su VLIKO vystomomis politinėmis progomis.

VIENOS KONFERENCIJA

Seimas išklausęs VLIKO valdybos ir seimo delegatų pranešimus apie Vienoje vykstančią Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją, teigiamai įvertina Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pasiruošimą, atliktus darbus bei VLIKO atstovų dalyvavimą pristatant konferencijoje dalyvaujančioms valstybėms ir Europos spaudai Lietuvos okupacijos bylą ir Lietuvos teisę į nepriklausomybės atstatymą.

Seimas džiaugiasi dideliu lietuvių skaičiumi iš visų

Vliko seime 1986 m. Londone prie registracijos stalo: Seimui rengti komiteto pirm. Z. Juras, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos garbės narys P. Varkala, Pasaulio Pabaltiečių Santalkos informacijos biuro vadovas A. Klimaitis, V. Skirius, B. Venckuvienė — Eltos redaktorė L. Tamošaičio nuotr.

Milda Zokienė ir Regina Grupiljonaitė Vliko seime Londone 1986 m. darbuosė prie svečių registracijos. L. Tamošaičio nuotr.

pasaulio kraštų, jų dalyvavimu VLIKO suruoštoje sėkmingoje demonstracijoje Vienoje iškeliant Lietuvos tragediją ir tebesitęsiantį lietuvių persekiojimą.

Seimas dėkoja visiems lietuviams bet kuo prisidėjusiems prie sėkmingo pasirodymo konferencijoje ir demonstracijoje.

Ypatingas įvertinimas priklauso VLIKO surengtos išvykos į Europą dalyviams, nes tai patvirtina laisvojo pasaulio lietuvių nesugriaujamą pasiryžimą kovoti už Lietuvos išlaisvinimą iš Sovietų okupacijos.

Atžymėtina, kad Vienos konferencijoje dalyvaujančioms valstybėms buvo įteiktas vienas bendras VLIKO paruoštas memorandumas, pasirašytas Lietuvos Diplomatinės Tarnybos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir VLIKO.

POLITINĖ DIFERENCIACIJA IR VEIKLOS KONSOLIDACIJA

Politinės partijos yra Europos valstybinio gyvenimo realybė. Kadangi Lietuva yra Vakarų Europos dalis, jos nepriklausomybė bus at-

kurta Jungtinės Europos ribose ir tai įvyks su kitų Europos valstybių pagalba, todėl jau dabar palaikytini ryšiai su politinėmis partijomis Europoje. Seimas skatina mūsų politinių partijų, turinčių atitikmenis Europoje, tolimesnį jų bendradarbiavimą, ir šią veiklą remia.

Politinė diferenciacija yra naturalus reiškinys puoselėjant tikrąją demokratiją paremtą žmogaus asmens orumu, pagarba ir laisve bei valstybiniu suverenumu. Lietuvių jaunimo tarpe ši mintis skleistina, o akademikai skatintini politinius klausimus studijuoti, ypačingai kiek jie siejasi su asmens laisvių ir demokratijos atstatymu Lietuvoje.

Lietuvių politinis ir Lietuvos laisvinimo veiklos konsolidacija yra reikalinga taupyti mūsų jėgas ir

išteklis. Konsolidacija grįstina tikslingu darbų pasidalinimu ir pagarba vieni kitiems ir mintimi, kad galime būti vieningi ir būdami skirtingi.

Iškilius svarbiam uždaviniui kuriam reikalinga visų lietuvių jėgoms, jį vykdo pagrindinės mūsų organizacijos — VLIKas, Lietuvių Bendruomenė ir ALTas bendrai.

Seimas, tautinio darbo darnumui atstatyti, pakartotinai ragina JAV Lietuvių Bendruomenę ir Reorg. Lietuvių Bendruomenę baigti bylą teisme ją nutraukiant.

Seimas išklausęs VLIKO valdybos ir Tautos Fondo pranešimus apie darbų vykdymą, užgiria jų darbus ir kviečia dar didesne energija tęsti juos Lietuvos Respublikos suvereninių teisių vykdymui atstatyti. (E)

A. A.

VERONIKAI BRAZIULEVIČIENEI

mirus, dukrą LAIMĄ JARAŠŪNIENĘ, šeimą, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

L. T. M. Čiurlionio Ansamblis

A. A.

ANTANUI BANKAIČIUI

mirus, sūnų HENRIKĄ BANKAITĮ su šeimą, jo mamytę poniją BANKAITIENĘ, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame.

L. T. M. Čiurlionio Ansamblis

Pasaulio Pabaltiečių Santalkos informacijos būstinėje Vienoje, Austrijoje, pernai susirinkę grupė veikėjų. Iš kairės: V. Jokūbaitis, latvaitė, informacijos biuro vadovas A. Klimaitis, Vliko pirm. dr. K. Bobelis, G. Damušytė ir M. Samatiene. L. Tamošaičio nuotr.

FILATELIJA

Nr.1

Antanas Bernotas

JAV sausio 26 d. išleido 22 centų pašto ženklą paminėti 150 metų sukakčiai, kai Michiganas buvo paskelbtas atskira valstija. Piešinyje parodyta pušis ir tekanti saulė virš Huron ežero.

Michigan — indėnų kalboje reiškia "baisus ežeras", randasi Didžiųjų ežerų srityje ir su gretimomis salomis apima 96,720 kv. mylių plotą. Jau nuo 1616 m. šį rajoną ėmė lankyti įvairūs prancūzų prekijai, o 1641 m. čia atvyko tėvai jėzuitai ir įsteigė pirmą nausėdiją Sault Ste Marie (prie dabartinės Kanados sienos). Po įvairių persitvarkymų, teritorija 1805 m. liepos 1 d. buvo paskelbta atskira valstija, kuri buvo priimta į uniją kaip 26 valstija 1837 m. sausio 26 d. Pradžioje buvusi žemės ūkio ir medžio apdirbimo sritis, šio šimtmečio pradžioje valstija išaugo į tikrą pramonės milžiną. Šiuo metu Michigane gyvena virš 9 mil. gyventojų. Jos sostinė yra Lansing miestas, turįs virš 131 tūkst. gyventojų.

ČILĖ, ryšium su Ispanija kultūrinio bendravimo proga, išleido 20 plus 20 centesimų oro pašto ženklą su rašytojos Gabrielos Mistral atvaizdu.

Gabriela Mistral (tikroji pavardė: Lucila Godoy Alcayaga, 1889-1957), čiliečių poetė, jaunystėje mokytojavo, vėliau perėjo diplomatinėn tarnybon. Ilgus metus buvo konsule Madride, Lisabonoje, Nicoje, JAV Los Angeles ir kitur. Ėjo aukštas pareigas Tautų Sąjungoje ir UNESCO. Rašė daugiausia religinę ir simbolinę poeziją. Jos poezija išleista keliomis knygomis. Už savo poeziją 1945 m. gavo Nobelio literatūros premiją.

KANADA praeitų metų lapkričio 4 d. išleido 34 centų pašto ženklą pramonininkui John Molsonui pagerbti. Šalia jo portreto dar parodyti: traukinys, upinis garlaivis, teatro rūmai ir alaus statinių prikrautas vežimas.

mas.

John Molson (1763-1836) gimė Anglijoje. Girdėdamas, kad Kanada yra galiomybių šalis, 1782 m. jis atvyko ir apsigyveno Montrealyje. Netrukus su draugu čia atidarė alaus bravorą, kuris pasiliko šeimos nuosavybė per daugelį metų ir tebeveikia iki šiol. Vėliau jis stojo į banko biznį, statė viešbučius, teatrą, prisidėjo prie centr. ligoninės statybos. 1809 m. jis paleido pirmą upinį garlaivį ir finansavo pirmojo Kanados geležinkelio statybą. Taip pat buvo Kanados parlamento narys.

VAK. VOKIETIJA išleido du pašto ženklus paminėti Prūsijos karaliui Friedrichui Didžiajam.

Friedrich der Grosse (1712-1786) buvo Prūsijos karaliaus Fr. Wilhelmo I sūnus. Buvo išauklėtas labai griežtoje tėvo priežiūroje. Prūsijos sostą iš tėvo perėmė 1740 m. Padarė daug reformų valdymo sistemoje. Kartu vedė daug karų, pav. Septynmetis karas. Kariavo su Austrija, įsigydamas Sileziją ir kitas artimas lenkų ir čekų žemes, kariavo ir su Prancūzija. Prisijungė Bavariją ir Saksoniją. Germanizavo Rytprūsius. 1772 m. susitarimas su Rusijos cariene Kotryna II privėdė prie Lietuvos - Lenkijos valstybės padalinimo 1793 m. Jam valdant Prūsija pasidarė trečioji galybė po Rusijos ir Prancūzijos.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SAUSIO 25 D. Vysk. P. Baltakio vizitas Šv. Jurgio parapijoje.

• VASARIO 7 D. Kėgliavimo turnyras, Wickliffe Lanes, 30315 Euclid Ave.

• VASARIO 15 D., sekmadienį, 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje Vasario 16 minėjimas. Rengia ALT ir LB.

• VASARIO 22 D. Lithuanian Village metinis akcininkų susirinkimas 12 val. Lietuvių Namuose.

• VASARIO 28 D., šeštadienį, Pilėnų tunto skautų tradicinis blynų balius.

• KOVO 1 D. Taupos kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas Dievo Motinos parapijos svetainėje.

• KOVO 8 D. Koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Vilija Mozoraitytė, Raminta Lampsatyte, Michel Collars. Rengia Vasario 16 gimnazijai remti komitetas.

• KOVO 29 D. Skautų tradicinė Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 11-12 D. Korp! Giedros meno paroda. M. Gaižutienės keramika.

• BALANDŽIO 25 D. Renginys Dainavos Globos Komiteto Clevelande.

• BALANDŽIO 26 D. Pirmoji komunija lietuviškai.

• GEGUŽĖS 9 D. Motinos dienos minėjimas. Rengia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla.

• GEGUŽĖS 24 D. — Atnaujintos Dievo Motinos Nuolatinės . Pagalbos šventovės šventinimas, dalyvaujant vysk. A. M. Pilla, vysk. P. Baltakiui, OFM ir vysk. V. Brizgiui.

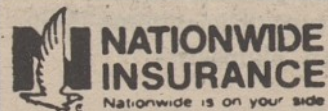
• BIRŽELIO 7 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• BIRŽELIO 14 D. Birželio trėmimų minėjimas. Rengia ALT, Estų Taryba ir Latvių Sąjunga.

• SPALIO 17 D. Pabaltiečių vakaras Lietuvių namuose. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių sąjunga ir Estų taryba.

• SPALIO 31 D. Neringos tunto tradicinis balius.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

FLEXOGRAPHIC LABEL PRESSPERSON

Excellent Opportunity for Full-Time Person. Excellent Benefit Package.

Call

617-865-9701

for appointment

(2-3)

TRUCK MECHANIC — Major bulk carrier looking for mechanic with Mac & Cummings exp. & own tools. Trailer exp. helpful. Good pay & full bnf. Must be able to work & supervise. Apply Schwerman Trucking Co., 284 Sunnyead Rd, Somerville, NJ. 201-874-5611. Equal Oppy Employer

MECHANIC

For Bergen Cty construction co, 5 yrs exper, hvv equipment, gas & diesel, truck repairs, electrical exper, welding, etc., technical training preferred, union shop, medical, uniforms, vacations, etc. Call 201-943-7500. (1-3)

SEWING MACHINE OPERATORS — Outerwear jackets, fabric or leather. Transp. may be arranged. Creative Custom Products, 211 Grove St., Bloomfield, N. J. 07003. 201-429-2740. (1-3)

MACHINISTS

OPENINGS EXIST ON 2ND SHIFT FOR SKILLED & EXPERIENCED OPERATORS FOR THE FOLLOWING MACHINES: Horizontal Boring Mill Planer Mill Engine Lathe N/C Machining Centers •Excellent Benefit Package• Contact Charles Lewitt at (413)663-6501 MORRISON BERKSHIRE, INC. 865 South Church Street North Adams, MA 01247 Equal Opportunity Employer

PRINTING

Business Forms Comp Dept. Must have stripping & ruling experience. Contact Stanley Zaleswski, 203-243-8981. Mayville Business Forms, 74 Granby St., Bloomfield, Ct. 06002. EOE. (1-3)

DENTAL HYGIENIST

Full or part time. Exc salary, medical benefits, paid vacation & sick leave. Days & hours flex. Call (203) 235-3539 for interview. (49-2)

A sensational opportunity to buy now the world famous

SALAMANDER SHOES

at big savings of 30-50%

SALAMANDER SHOE STORE

4164 Lorain Avenue
Cleveland, Ohio 44113
Phone: 281-7003

Business Hours:

Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday: 9-4
Friday: 8-6; Saturday 8-5

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

priėmė ir sutiko būti ansamblio meno vadovu.

• Pašto inspektorius praeitą savaitę tikrino Dirvos prenumeratorių kartoteką ir adresų korteles, ar laikraštis siunčiamas tik užsimokėjusiems prenumeratoriams. Pagal pašto potvarkį, laikraštis negali būti siunčiamas skolon ar neužsimokėjusiems ilgiau kaip 6 mėn. skaitytojams. Už nepildymą šių taisyklių gali būti atimtos pašto antros klasės teisės.

• Juozas Stempužis, Tėvynės Garsų radijo programos redaktorius, grįžo iš Australijos, kur dalyvavo Australijos Lietuvių Dienose Sidnėjuje, o taip pat buvo susitikęs su buvusiais čiuurlioniečiais Melbourne. Jis perdavė per radijo programą jų linkėjimus ir pasakojė savo išpūdžius.

Australijoje jis susitiko ir su kitais clevelandiečiais,

Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio 60-ties metų sukaktis nuo jo mirties bus minima šv. Jurgio parapijoje sekmadien. sausio mėn. 25 d.

Palaimintojo globai bus pavedama ir jo bendravardė šv. Jurgio parapija.

Šv. Mišias 10 val. 30 min. koncelebruos J. E. vyskupas Paulius Baltakis. Jis pasakys šiai sukakčiai skirtą pamokslą. Mišiose taip pat dalyvaus ir Clevelando ordinaras J. E. vyskupas Anthony Pilla.

Po sumos parapijos salėje bus iškilmingi pietūs.

Bilietai į pietus po 10 dol. asmeniui iki sausio 20 dienos gaunami: šv. Jurgio parapijoje (431-5794), Patrijoje (531-6720) ir pas parapijos tarybos narius — Z. Obelenį (442-6810), S. Miglinienę (486-7730), Lietuvių klube (531-2131), Taupoje (481-6677).

ten besilankančiais, Henriku ir Roma Tatarūnais, Aukse ir Mirga Bankaitėm, kurios atliko meninę programą Lietuvių Dienose, ir Vyr. Skautininkę Stefa Gedgaudienę, ten lankiusia skautus ir skaites.

• Tėvynės Garsų radijo programa, kuri iki šiol buvo girdima sekmadieniais nuo 8 val. iki 9 val. ryto FM banga 90.3, dabar radijo stoties nutarimu nukelta į sekmadienio vakarą nuo 6 iki 7 val. vak.

• Dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai grįžo iš atostogų, kurias praleido Kolumbijoje dukters šeimoje.

• Inž. Romas ir Ingrida Bubliai atostogas praleido St. Thomas, Virgin Island.

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas, kurį rengia ALT Clevelando skyrius ir

JAV LB Clevelando apylinkė, įvyks sekmadienį, š. m. vasario mėn. 15 d. su pamaldomis abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose ir iškilmingu minėjimu 4 val. p. Dievo Motinos parapijos salėje.

Kalbas pasakys mūsų žymus visuomenininkas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas bei Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas iš Chicagos ir John Carroll Universiteto Sovietų bei Rytų Europos Studijų Instituto direktorius prof. dr. Michael S. Pap.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• Muz. dr. Bronius Kazėnas, kaip praneša Čiuurlionio ansamblio valdybos pirm. B. Butkus, valdybos nutarimu pakviestas ansamblio vadovu-dirigentu. Dr. Br. Kazėnas kvietimą mielai

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

MOKAME AUKŠTESNES PALŪKANAS UŽ: TAUPYMO SĄSKAITAS CERTIFIKATUS IRA SĄSKAITA PENSIJŲ ČEKIŲ SĄSKAITA (DIRECT DEPOSIT)	SKOLINAME GERESNĖMIS ISSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS: ASMENINIAMS REIKALAMS. AUTOMOBILIŲ PIRKIMUI. NAMŲ PAGERINIMUI. NAMŲ PIRKIMUI (morgičiai).
--	--

Atliekame visus bankinius patarnavimus. Parduo-
dame pinigines perlaidas (money orders), traveler's
cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir van-
dens sąskaitas.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:00 val. p. p.
Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius
798 East 185th Street, Cleveland, Ohio
Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių kopyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą iūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

DIRVA

SOLISTĖS VILIJOS MOZŪRAITĖS KONCERTAI

Lietuviškų radijų laidų Margučio vadovas Petras Petrutis yra pakvietęs koncertuoti Hamburge gyvenančius menininkus: solistę Viliją Mozūraitę, pianistę dr. Ramintą Lampšaitę ir jos vyrą smuikininką Michael Kollars. Koncertai įvyks: vasario 22 d. Toronte, kovo 8 d. — Clevelande, kovo 15 — Chicagoje. Tariamasi dėl koncertų suruošimo St. Petersburgu ir Detrote.

Solistė Vilija Mozūraitė — altas, garsėjanti dainininkė, yra Lietuvių Fondo stipendininkė. Praėjusiais metais ji laimėjo pirmąsias vietas surengtuose Berlyne Felix Mendelssohn ir Muenchene Richard Strauss dainavimo konkursuose. Taip pat ji dainuoja koncertų salėse ir TV laidose.

Margučio radijo vedėjas Petras Petrutis, dažnai suranda naujus talentus ir sudaro sąlygas pasirodyti lietuvių visuomenei. Margučio pastangas paremkime savo gausiu dalyvavimu rengiamuose koncertuose.

(aj)

STASIO ANGAUS IPĖDINIAMS

Bostone gyvenęs Stasys Angus, Amerikoje žinomas kaip Stanley Angus, 1942 metais surašytu testamen-

tu visą savo turtą užrašė Lietuvoj gyvenančiam pusbroliui Leon Gintoft, matomai Leonui Gintautui, arba jo vaikams, jei jis mirtų anksčiau už testatorių.

Testamente nenurodyta nei testatoriaus kilmės vieta, nei kame Lietuvoje tas pusbrolis Lon Gintoft gyvena.

Negalėdamas surasti paveldėtojų, palikimą tvarkantis advokatas kreipėsi į Lietuvos generalinį konsulatą prašydamas jam padėti.

Jei kas turi kokių žinių apie Bostone gyvenusio Stasio Angaus gimines ar Lietuvoje gyvenančių ar gyvenusių Leoną Gintautą, malonėkite rašyti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York, N. Y. 10024.

• E. J. Sinkiai, Santa Monica, Ca., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• Milda Žemaitis, Amsterdam, N. Y., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• Inž. Vytautas Kutkus, švėsdamas 70 m. amžiaus sukaktį, nepamiršo ir Dirvos, per mūsų bendradarbi Antaną Grinių atsiųsdamas "gabalėlį torto" — 20 dol. Ačiū.

• P. Šukys, Kearny, N. J., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

Supažindinkit savo bičiulius
su **DIRVA**

Atsiųskit jų adresus.

Jie gaus keletą numerių **VELTUI!**

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau siuntinėti Dirvą susipažinimui šiems asmenims:

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

MALONIAI KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS
R E N G I A M A M E

SPAUDOS BALIUJE

1987 M. SAUSIO 24 D., ŠEŠTADIENĮ,
NIKO'S POKYLIŲ SALĖJE, 7600 SO. HARLEM AVE.
PRADŽIA 6 VAL. VAK. (KOKTEILIAI), 7 VAL. VAK. VAKA-
RIENĖ. AUKA ASMENIUI, ĮSKAITANT IR BARĄ, 30 DOL.

Meninę programą atliks pianistė Raimonda Apeikytė ir Los Angeles vyrų kvartetas. Šokiams gros orkestras "Žara".

Registruotis telefonu pas Eleonorą Valiukėnienę 434-7270 arba Vida Jonušienę 448-7420 įst., 448-4520 namuose.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SĄJUNGOS VALDYBA

• Olga Danerienė, Boston, Mass., atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką, atsiprašydamas už pavėlavimą, nes vyras Otonas, neseniai gavęs "stroką" ir buvo labai pasimetusi. Atnaujinti prenumeratą nes tikisi, kad vyras pasveikęs galės vėl skaityti. Ačiū už auką ir linkime Otonui Daneriui pasveikti.

• Ed. Balceris, Los Angeles, Ca., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• Vladas Šniolis, St. Petersburg, Fla., Dirvai paremti atsiuntė 27 dol. linkėdamas sėkmės. Ačiū.

• Kun. Vaclovas Katarkis, Dayton, Ohio, a. a. Ryto Babicko atminimui įamžinti, Dirvai paremti atsiuntė auką 15 dol. Ačiū.

• Vladas Gilyš, Dirvos foto bendradarbis Los Angeles, kurio nuotraukas dažnai matome laikraštyje, prie prenumeratos pridėjo auką. Ačiū už nuotraukas ir auką.

• J. A. Rasys, Cambridge, Mass., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 50 dol. Ačiū.

• Algis Pautienis, ALT Clevelando skyriaus pirmininkas, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• Teodoras Blinstrubas, Chicagoje, Ill., ALT pirmininkas, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, papildė savo Vilties įnašą, pridėdamas 23 dol. Ačiū.

• R. Bužėnas, Los Angeles, Sa., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• J. Rimkūnas, New Buffalo, Mich., prie Dirvos prenumeratos pridėjo auką laikraščiui paremti 33 dol. Ačiū.

• Jonas Zubavičius, Sunny Hills, Fla., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. linkėdamas sėkmės. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• A. P. Jasas, Chicago, Ill., Dirvai paremti atsiuntė 100 dol. linkėdamas laikraščiui stiprėjimo. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Amerikos Lietuvių klubas Beverly Shores, Ind., per Vilties draugijos pirm. inž. K. Pocių atsiuntė auką 25 dol. Dirvai paremti. Ačiū.

• Bernice Thomas, Euclid, Ohio Dirvai paremti prie prenumeratos pridėjo 50 dol. Ačiū.

• H. Andruška, Woodhaven, N. Y., atnaujindamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• A. Lapšys, Bloomfield, Mich., Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• P. Šernas, Toronto, Ont., Dirvai paremti prie prenumeratos pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

Š. m. sausio mėn. 5 d., mielam lietuviškos dainos ir giesmės mylėtojui ir puoselėtojui, L. T. M. Čiurlionio Ansamblio vadovui ir dirigentui

RYTUI BABICKUI

mirus, jo žmonai čiurlionietei AUSRAI, RYTO mamytei MARTAI BABICKIENEI, sesei GINTRAI NARIENEI su šeima, ARVYDO ir GYČIO BARZDUKŲ šeimoms, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

L. T. M. Čiurlionio Ansamblis

Mūsų brangaus pusbrolio

A. A.

DIPL. MIŠK. MYKOLO GURECKO

metinėms sausio 19 d. prisiminti aukojame

DIRVAI 50 dolerių.

Irena Aleknavičienė,
Timmins, Ont., Canada.

Elena Varankienė,
Clarendon Hills, Ill.